Niech żyje Konstytucja Ludowa — Wielka Karta historycznych zwycięstw polskiego ludu pracującego!

W 8 rocznicę Odrodzenia Polski

DO PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ TOWARZYSZA B. BIERUTA
WARSZAWA

Z okazji ósmej rocznicy Święta Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej przesyłam Wam, Rządowi i narodowi Rzeczypospolitej Polskiej serdeczne gratulacje w imieniu Rządu i narodu Chińskiej Republiki Ludowej.

Wspaniałe sukcesy jakie naród polski osiągnął w rozwoju przemysłu i rolnictwa otwarły nieograniczoną promienną perspektywę rozkwitu Rzeczypospolitej Polskiej.

Niechaj naród polski osiąga nowe sukcesy w budowie socjalizmu i w obronie pokoju!

PRZEWODNICZĄCY CENTRALNEGO RZĄDU LUDOWEGO CHIŃSKIEJ REPUBLIKI LUDOWEJ
MAO TSE-TUNG

Wydanie 6 | Dziś 6 stron | Cena 15 gr

GAZETA POMORSKA

Organ Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Rok V | Bydgoszcz, środa 23 lipca 1952 r. | Nr 175 (1241)

Na historycznym posiedzeniu w dniu 22 lipca 1952 roku
Sejm Ustawodawczy RP jednomyślnie uchwalił
Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

W dniu 22 bm. na historycznym 107 posiedzeniu Sejmu Ustawodawczego R. P. — Izba uchwaliła kwalifikowaną większością, jednomyślnie Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Na uroczyste posiedzenie przybył Prezydent RP, Przewodniczący Komisji Konstytucyjnej — Bolesław Bierut.

Na posiedzeniu obecny był Rząd z premierem Józefem Cyrankiewiczem na czele. W obradach uczestniczyli również członkowie Komisji Konstytucyjnej. W loży dyplomatycznej obecni byli członkowie korpusu dyplomatycznego. Galeria dla publiczności i loża prasowa wypełnione były po brzegi.

Gdy na salę obrad wchodzi Prezydent RP, Przewodniczący Komisji Konstytucyjnej — Bolesław Bierut — w towarzystwie premiera Józefa Cyrankiewicza i wicemarszałków Sejmu Wacława Barcikowskiego, Romana Zambrowskiego oraz Stanisława Szwalbe — wszyscy wstają, witając Prezydenta RP długotrwałymi hucznymi oklaskami.

Marszałek Kowalski wznawia 107 posiedzenie Sejmu. Na słowa Marszałka: „Witam serdecznie przybyłego na dzisiejsze obrady Prezydenta Rzeczypospolitej, Przewodniczącego Komisji Konstytucyjnej, Obywatela Bolesława Bieruta" — posłowie odpowiadają znów długotrwałą serdeczną owacją na cześć twórcy Konstytucji.

Marszałek udziela głosu przedstawicielowi klubu poselskiego Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego pos. Ozga Michalskiemu, który składa oświadczenie, w którym mówi m. in.:

Oświadczenie posła Ozgi-Michalskiego w imieniu klubu poselskiego ZSL

Obywatele posłowie. Daleka była droga narodu polskiego do dzisiejszych dni, które przyszli historycy nazwą epoką ludowładztwa, wiekiem socjalizmu.

Gdy dzisiaj uchwalamy Konstytucję, gdy przyjmujemy najwyższe prawa dla narodu, gdy treścią Konstytucji są najpiękniejsze idee naszego narodu — myśli wszystkich ludzi pracy, wszystkich chłopów są z nami, są na tej sali, z której wybiegnie na cały kraj radosna wieść, że z ofiar i krwi pokoleń, z pracy i walki ludu zrodziła się Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

W tej Polsce, która od 8 lat utwierdza władzę ludu, sprawiedliwość i buduje dobrobyt, nie o samych marzeniach mówi dziś chłop, ale o potędze marzeń już ucieleśnionych, już ofiarną walką i pracą robotników i chłopów zrealizowanych.

Śmiem twierdzić — tak mówi dziś Ludwik Maj, chłop z Podhala że socjalizm jest już na naszym terenie, bo ci wczorajsi komornicy wysługujący się gazdom, dziś gdy budują Nową Hutę i fedrują w kopalniach węgla na Śląsku — czy to nie socjalizm?

A nasza młodzież dawniej wysługująca się gazdom, błagająca, a nawet odmawiająca nowennę, aby mogła dostąpić zaszczytu służenia — dziś, kiedy wypełnia ona sale w krakowskich szkołach i na wyższych uczelniach — czy to nie socjalizm? A to, że wzrasta wydajność zboża, że wzrastają obszary lnu, podnosi się szybko hodowla — czy to nie socjalizm?

A to, że wczorajsze matki obarczone wielką ilością dzieci, zrujnowane na zdrowiu, doprowadzone warunkami życiowymi do skrajnej nędzy — te matki dziś szanowane, odznaczane orderami i otrzymujące listy od synów oficerów Wojska Polskiego, od synów przodowników w Nowej Hucie, od córek traktorzystek PGR — czy to nie socjalizm?

A lekarze, których pojawienie się przed wojną na wsi przyrównywali chłopi do cudu, bo wieś leczyły tylko babki czarodziejskimi ziołami poświęcanymi w Kalwarii Zebrzydowskiej — dziś kiedy straciły one swoją cudotwórczą moc, czy to także nie socjalizm?"

Przez dziesiątki lat reakcja polska straszyła chłopa socjalizmem. A oto odpowiedź dana dzisiaj przez chłopa, oto ocena zmian, które zaszły na wsi idącej ku socjalizmowi.

Dziś uchwalamy w imieniu całego ludu Konstytucję, której wytyczne prowadzą nas po drodze wiodącej od najszczytniejszych postępowych tradycji polskich ku utrwaleniu i rozwojowi państwa demokracji ludowej, ku utrwaleniu szczęścia najszerszych mas ludowych.

Przyjmujemy Konstytucję, która głosi prawdę o sojuszu robotniczo-chłopskim, o jego wypróbowanej niezawodnej sile. Żywym symbolem tego sojuszu i jego siły jest syn chłopski — robotnik, niestrudzony bojownik w walce o lepszą dolę ludu, w walce o szczęście narodu, Prezydent Rzeczypospolitej Bolesław Bierut. (Długotrwałe oklaski).

Siła tego sojuszu wyrosła w bojach z ciemięzcami ludu polskiego i polskiego narodu, osiągnęła zwycięstwo w oparciu o pomoc i doświadczenia w pierwszym państwie robotników i chłopów — w Związku Radzieckim.

Lud polski uchwala Konstytucję, która będzie służyła urzeczywistnieniu wielkich idei socjalizmu, pokojowej przyjaźni i współpracy z narodami.

W jedności z głosami pracującej wsi, w jedności z patriotyczną postawą chłopów, którzy będą strzegli jej zasad, będą wypełniali jej przykazania, nie szczędząc dla dobra Polski rzetelnej pracy i sił — posłowie Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego oddadzą swoje głosy, głosy chłopskie za Konstytucją. (Długotrwałe oklaski).

Oświadczenie pos. Frankowskiego w imieniu klubu poselskiego katolicko-społecznego

Następnie Marszałek udziela głosu przedstawicielowi katolicko-społecznego klubu poselskiego pos. Frankowskiemu, który oświadcza m. in.:

Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej stanowi nie tylko zespół norm określających ustrój władz państwowych, sferę praw i obowiązków obywatelskich, ale mówi ona również o ustroju społeczno - gospodarczym. Stąd też wielka waga dokumentu, który dzisiaj mamy uchwalić. Tylko taki ustrój będzie dobry i trwały, w którym prawo rządzić będzie sercami obywateli. Jesteśmy przekonani, że prawa zawarte w naszej Konstytucji będą rządziły sercami wszystkich Polaków.

Wielkie dzieło buduje się jedynie wielkim zbiorowym wysiłkiem całego narodu. Stąd też konieczność jednoczenia w naszym narodzie wszystkiego co patriotyczne, wszystkiego co umie odróżnić wagę części i wagę całości, wszystkiego co umie wczuć się w rytm historii i zrozumieć czym jest współczesna polska racja stanu.

Będziemy na wszystkich dostępnych nam odcinkach czynili wysiłki, zmierzające do mobilizacji sił narodu. Będziemy wraz z innymi głosili społeczeństwu polskiemu, że miejsce jego — zgodnie ze wskazaniami Prezydenta Bieruta — jest we froncie narodowym walki o pokój i realizację planu 6-letniego. Będziemy zdecydowanie przeciwstawiali się wszelkim zakusom płynącym z zewnątrz, których celem jest rozbicie jedności narodu i zniszczenie tego, co zostało w ciągu 8 lat zbudowane przez Polskę Ludową.

Dlatego też klub poselski katolicko-społeczny będzie głosował za uchwaleniem przedłożonego projektu. (Oklaski).

(Ciąg dalszy na str 2)

W oparciu o prawa zawarte w naszej Konstytucji
stańmy się bojownikami prawdy i wiedzy, kultury i postępu ogólnoludzkiego

Przemówienie Towarzysza Bolesława Bieruta

Obywatele! Młodzieży polska! Przodownicy pracy i nauki! Uczestnicy Zlotu w Stolicy!

Polacy ze wszystkich miast i wsi!

Witam Was i pozdrawiam z całego serca w dniu naszego Święta Narodowego!

Osiem lat temu na ziemie polskie, znajdujące się pod tyranią hitlerowskich najeźdźców, wkroczyły braterskie wyzwoleńcze armie radzieckie Kraj nasz dzięki temu odzyskał całkowitą wolność! Naród polski święci ten dzień swego wyzwolenia przesyłając gorące uczucia wdzięczności i przyjaźni narodom radzieckim i ich Wielkiemu Wodzowi Józefowi Stalinowi.

Radosnym i szczęśliwym jest dzień dzisiejszy dla wszystkich, którzy kochają naszą Ojczyznę. Do wielkiej księgi dziejów Polski wpisana została nowa zwycięska i pełna chwały karta — Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Nie była daremna ciężka i długa walka naszych ojców, nie daremne były krew i znój tych, którzy za wolność i zwycięstwo ludu polskiego oddali swe życie. Przynoszą i przynosić będą w coraz większym stopniu obfity plon praca i wysiłki całego dzisiejszego pokolenia przodowników i budowniczych Polski Ludowej.

Młodzi Przyjaciele!

Wasz piękny Zlot w Stolicy kraju w te pamiętne dni nie jest tylko zwykłą radosną uroczystością — ma on głębsze znaczenie Wasz Zlot jest apelem młodych patriotów do całego narodu.

Za chwilę młodzież polska Waszymi ustami złoży Ojczyźnie naszej ślubowanie, które stanie się wyrazem najgorętszych uczuć każdego patrioty — niezależnie od wieku. Z najgłębszym wzruszeniem powtarzać będzie dziś wraz z Wami cała Polska najbardziej uroczyste zobowiązanie, jakie może złożyć swej Ojczyźnie naród sercami swej młodzieży.

Budujemy Polskę, budujemy socjalizm jako lepszy i sprawiedliwszy ustrój społeczny Nie było jeszcze w dziejach Polski równie wzniosłej sprawy, równie wielkiego zadania. Oznacza ono nie tylko nową epokę w wewnętrznym życiu całego narodu, ale i doniosły przełom w życiu każdej jednostki, w pracy, w myślach i uczuciach każdego z nas. Zwycięstwo socjalizmu to epoka odrodzenia w dziejach całej ludzkości. Poznać, zrozumieć i poświęcić życie tej wielkiej sprawie oto nasz cel, oto najszlachetniejsze i najpiękniejsze zadanie dzisiejszego pokolenia.

Jak poznać, jak zrozumieć i przebudować życie osobiste, aby stać się zdolnym i przygotowanym do tego wzniosłego zadania, według którego oceniać będą nasze czyny przyszłe pokolenia ludzkie?

(Ciąg dalszy na str. 2)

Na wierność Ojczyźnie, na wierność Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Ślubowanie Młodych Przodowników — Budowniczych Polski Ludowej

złożone w dniu 22 lipca 1952 roku

Ślubujemy Tobie, Ojczyzno,
na chwałą okryte sztandary,
na testament wielkich patriotów i rewolucjonistów:
Tadeusza Kościuszki,
Adama Mickiewicza,
Ludwika Waryńskiego,
Feliksa Dzierżyńskiego,
Marcelego Nowotki,
Karola Świerczewskiego,
na krew ojców i braci naszych,
poległych w walce o wolność i socjalizm,
na Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej,
która spełnia marzenia minionych pokoleń —

ślubujemy Tobie, Ojczyzno,
my — synowie i córki ludu pracującego,
młodzi przodownicy pracy i nauki,
młodzi robotnicy, chłopi i żołnierze,
umacniać władzę robotników i chłopów,
walczyć z ciemnotą, zacofaniem i przesądami,
pomnażać bogactwa narodu
pracą i nauką,
walczyć w pierwszych szeregach
o wykonanie planu 6-letniego,
o rozwój nauki i wzrost kultury narodowej,
o zwycięskie zbudowanie socjalizmu.

Ślubujemy Tobie, Ojczyzno,
oddać wszystkie siły
świętej sprawie obrony pokoju
przed amerykańskimi i hitlerowskimi
podpalaczami i ludobójcami;
strzec niezłomnie granic Twoich
na Bałtyku, Odrze i Nysie,
umacniać naszą niepodległość i węzły braterstwa
z obrońcami pokoju na całym świecie,
rozwijać wieczystą przyjaźń
z potężnym Krajem Radzieckim —
ojczyzną Lenina i Stalina.
Będziemy czujni i nieprzejednani
wobec wrogów ludu i obcych najmitów,
wobec zdrajców narodu i szkodników,
będziemy wiernie strzegli
mienia i dobra narodowego.

Ślubujemy wypełniać wskazania
naszego Nauczyciela,
Budowniczego Polski Ludowej —
ukochanego Towarzysza Bolesława Bieruta,
ofiarnie służyć sprawie
rozkwitu i świetności
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Tekst Konstytucji zamieszczamy na str. 3, 4 i 5

Na historycznym posiedzeniu w dniu 22 lipca 1952 roku

Sejm Ustawodawczy RP jednomyślnie uchwalił Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

(Dokończenie ze str. 1).

Oświadczenie pos. Rabanowskiego w imieniu klubu poselskiego SD

Następnie zabiera głos przedstawiciel klubu poselskiego Stronnictwa Demokratycznego pos. Rabanowski. Składa on oświadczenie, w którym mówi m. in.:

Wysoka Izbo. W dniu, w którym Sejm Ustawodawczy, wypełniając swoje podstawowe zadania polityczne przystępuje do historycznego aktu uchwalenia Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — Stronnictwo Demokratyczne stwierdza:

W 8 rocznicę Manifestu Lipcowego PKWN — naród polski otrzymuje Konstytucję najbardziej w naszych dziejach demokratyczną, najbardziej postępową, Konstytucję odzwierciedlającą przełomowe, rewolucyjne osiągnięcia polskiego ludu pracującego — robotników, chłopów, inteligencji i rzemieślników.

Stronnictwo Demokratyczne, skupiając w swych szeregach odłamy inteligencji, pracowników umysłowych i rzemiosła widzi w Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wyraz przemian, jakie nastąpiły również wśród rzesz inteligencji i rzemiosła, które w procesie walki ideologicznej włączają się w nurt budownictwa socjalistycznego i zrozumiały, że wspólny marsz z masami ludowymi, z klasą robotniczą na czele, jest jedynie słuszną drogą, wiodącą ku dalszemu wzmocnieniu naszej Ojczyzny. Patrzymy z dumą i radością w przyszłość naszego narodu, kroczącego ku wyższym i doskonalszym formom życia.

Klub poselski Stronnictwa Demokratycznego głosować będzie za uchwaleniem Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — Wielkiej Karty wolności i postępu narodu polskiego. (Oklaski).

Oświadczenie posła Ochaba w imieniu klubu poselskiego PZPR

Z kolei Marszałek udziela głosu przedstawicielowi klubu poselskiego PZPR pos. Ochabowi, który składa oświadczenie, w którym mówi m. in.:

Wysoki Sejmie. Konstytucja, którą będziemy uchwalali, nie zrodziła się tylko w murach tego gmachu. Nie jest ona, jak była Konstytucja 3 maja, dziełem niewielkiej grupy reformatorów, którzy niedwie spiskiem zmuszeni byli zapewnić jej uchwalenie.

Różni się ona zasadniczo od pseudo-demokratycznej konstytucji 1921 roku, przyjętej w wyniku parlamentarnych przetargów stronnictw burżuazyjnych, obcych i wrogich ludowi.

Nasza ludowa Konstytucja jest też przeciwieństwem i potępieniem haniebnej „konstytucji" faszystowskiej, narzuconej Polsce przez zgraję sanacyjną w 1935 roku.

Postanowienia naszej ustawy zasadniczej — zanim zostały sformułowane w opublikowanym projekcie, dojrzewały w umysłach najlepszych synów i córek narodu polskiego jako wynik rozwoju idei społecznych stuletniego z górą ruchu wyzwoleńczego naszego ludu pracującego, były programem długoletniej, heroicznej walki mas robotniczo-chłopskich, kształtowały się w ciągu ostatnich 8 lat jako dorobek wielkiej odrodzeńczej, twórczej pracy naszego wyzwolonego narodu.

Konstytucja rozpatrzona przez Sejm jest więc wyrazem ujawnionej woli narodu. Wola ta została ujawniona nie tylko słowem. Masy pracujące Polski ujawniły tę wolę czynem, budując swoje Państwo Ludowe ogromnym wysiłkiem, pełnym trudu i ofiarnych poświęceń. Wolę tę ujawnia codziennie przy warsztacie — w kopalniach, hutach i fabrykach — polska klasa robotnicza. Wyrażają tę wolę swoją pracą i swoją troską o Państwo Ludowe milionowe rzesze chłopów pracujących, wyraża ją swoją wierną służbą ludowi i narodowi polska inteligencja pracująca.

Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest Wielką Kartą polskiego ludu pracującego, jest wielkim aktem umocnienia naszego Państwa Ludowego. Świadczy ona o dojrzałości dokonanej w Polsce rewolucji społecznej, stającej dzisiaj przed światem w majestacie własnego rewolucyjnego prawa, które będzie podstawą ludowej praworządności.

Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wzmocni autorytet Władzy Ludowej, zacieśni sojusz robotniczo-chłopski, będący fundamentem Państwa Ludowego. Konstytucja stwarza podstawę dalszego rozwoju i rozkwitu gospodarki narodowej, pełnego urzeczywistnienia socjalizmu — ustroju sprawiedliwości społecznej, w którym nie będzie więcej wyzysku człowieka przez człowieka. Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej zapewnia wszechstronny rozkwit kultury narodowej, stwarza warunki nieskrępowanego rozwoju wszystkich sił twórczych w narodzie. Konstytucja daje wyraz woli pokojowej pracy narodu, wyraża gotowość i chęć pokojowej współpracy ze wszystkimi narodami świata, zacieśnia i wzmacnia przyjaźń i współpracę z przodującym ludzkości bratnim Związkiem Radzieckim i bratnimi krajami demokracji ludowej. Konstytucja zabezpiecza niepodległość i suwerenność narodu polskiego i jego swobodny rozwój w nowych i sprawiedliwych granicach, obejmujących ziemie odzyskane. Konstytucja otacza opieką siły zbrojne Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, stojące na straży niepodległości Ojczyzny i nienaruszalności jej granic. Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej pogłębia jedność i zwartość narodu polskiego, który w procesie ostrej walki klasowej z niedobitkami kapitalizmu i agenturami światowego imperializmu staje się narodem socjalistycznym.

W czci i hołdzie najgłębszym kłaniamy dziś swe myśli ku promiennym postaciom tych, którzy ofiarą swego życia torowali drogę naszemu dzisiejszemu zwycięstwu. Nie poszła na marne, lecz plonem stokrotnym zakwitła krew bohaterskich bojowników I Proletariatu, SDKPiL, KPP, PPR, krew żołnierzy czerwonych pułków polskich na zew Dzierżyńskiego i Marchlewskiego walczących o zwycięstwo Wielkiej Rewolucji Październikowej, krew robotników Warszawy, Łodzi, Zagłębia Dąbrowskiego, Śląska, Krakowa, krew chłopów rzeszowszczyzny, Łapanowa, Jadowa, lubelszczyzny, krew bojowników wolności pomordowanych w kazamatach Cytadeli i Pawiaka, Berezy i Oświęcimia, krew partyzantów i żołnierzy sławnej GL i AL, okrytej chwałą I i II Armii Wojska Polskiego.

W czci i hołdzie pochylamy czoła, wspominając ofiarną bohaterską walkę Armii Radzieckiej, która potężnym ramieniem wsparła i rozstrzygnęła walkę o socjalne i narodowe wyzwolenie Polski.

W radosnym dniu uchwalenia naszej Ludowej Konstytucji, z najgłębszą i najserdeczniejszą wdzięcznością myślimy o wielkim narodzie radzieckim, który pod przewodem geniusza Stalina rozgromił faszyzm hitlerowski, wyzwolił liczne narody, a wśród nich naród polski, dając nam możność zbudowania nowego ludowo-demokratycznego ustroju, którego fundamentem prawnym staje się nasza Konstytucja.

Będziemy głosowali za tą Konstytucją z głębokim i niewzruszonym przekonaniem, że zgodnie z nauką Lenina i Stalina umacniamy władzę robotniczo-chłopską, zabezpieczamy wolność i suwerenność, rozwój i rozkwit naszego wyzwolonego, mężnego, utalentowanego i twórczego narodu.

Głosując za Konstytucją, Polska Zjednoczona Partia Robotnicza uroczyście zapewnia lud pracujący, że pod przewodem Wielkiego Budowniczego Polski Ludowej Towarzysza Bolesława Bieruta będzie nieugięcie pracować nad pełnym i całkowitym wcieleniem w życie jej doniosłych postanowień w interesie mas robotniczo-chłopskich, w interesie narodu polskiego i międzynarodowej sprawy wolności, pokoju i postępu.

Uchwała, która za chwilę zapadnie, będzie nie tylko wielkim historycznym dokumentem najgłębszego rewolucyjnego przełomu w dziejach naszego narodu, będzie ona dla każdego patrioty polskiego, partyjnego czy bezpartyjnego, najwyższej wagi zobowiązaniem strzeżenia i wypełniania postanowień tej Konstytucji, zobowiązaniem wobec naszego pokolenia jak i wobec przyszłych pokoleń, zobowiązaniem, które zapewni Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej najwyższy autorytet polityczny i moralny, rewolucyjny majestat i siłę zwycięskiego ludowego prawa.

(Huczne i długotrwałe oklaski).

Po złożeniu oświadczeń przez przedstawicieli klubów poselskich Izba przystępuje do głosowania nad projektem Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Marszałek Kowalski oświadcza, że projekt Konstytucji będzie głosowany łącznie z poprawką zgłoszoną w dniu wczorajszym w imieniu wszystkich klubów poselskich przez posła Lange. Do uchwalenia Konstytucji wymagana jest większość 2/3 ustawowej liczby posłów.

Następuje uroczysty moment głosowania. Sekretarze obliczają głosy. Gdy marszałek Kowalski stwierdza, że za projektem Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej głosowało 366 posłów — tj. wszyscy obecni na posiedzeniu — i że w ten sposób Konstytucja została uchwalona kwalifikowaną większością, jednomyślnie — zrywa się spontaniczna manifestacja. Posłowie wstają. Długo rozbrzmiewają huczne oklaski. Z ław poselskich padają okrzyki:

„Niech żyje Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej!", „Wielki Budowniczy Prezydent Rzeczypospolitej Bolesław Bierut — niech nam żyje". Izba skanduje: „Bierut", „Bierut", „Bierut".

Następnie Sejm Ustawodawczy uchwalił Ustawę Konstytucyjną — przepisy wprowadzające Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Również i ta ustawa uchwalona została kwalifikowaną większością jednomyślnie.

Na tym porządek dzienny posiedzenia został wyczerpany. Posłowie hucznymi oklaskami żegnają opuszczającego lożę Prezydenta Rzeczypospolitej.

O terminie następnego posiedzenia nastąpią oddzielne zawiadomienia.

Manifestacja mieszkańców Warszawy przed gmachem Sejmu

Z najwyższą uwagą śledził 4-dniowe obrady historycznego posiedzenia Sejmu Ustawodawczego cały naród polski, który w ogólnonarodowej dyskusji wyraził gorące, pełne poparcie dla projektu Konstytucji — Wielkiej Karty ludu pracującego miast i wsi.

Podniosły, radosny i uroczysty nastrój, w jakim nad projektem Konstytucji obradowali posłowie — przedstawiciele klasy robotniczej, chłopstwa i inteligencji pracującej — promieniował z sali sejmowej na cały kraj, wzbudził serdeczny oddźwięk w sercach wszystkich uczciwych Polaków.

Pełnym wymowy wyrazem gorącego zainteresowania narodu tym historycznym posiedzeniem Sejmu, a jednocześnie wyrazem współuczestniczenia mas pracujących w tworzeniu Konstytucji było wielkie zgromadzenie ludności Warszawy przed gmachem Sejmu rankiem 22. Wielotysięczne rzesze mieszkańców socjalistycznej stolicy, miasta bohaterskich tradycji narodu — wypełniają piękny dziedziniec sejmowy i przyległe ulice, aby wysłuchać tu transmisji z doniosłego w dziejach naszego narodu posiedzenia Sejmu.

Zebrane rzesze mieszkańców Warszawy biorą żywy udział w tym, co dzieje się na sali sejmowej. Uczestniczą w owacjach Izby na cześć Prezydenta Bieruta — Przewodniczącego Komisji Konstytucyjnej. W skupieniu i z uwagą słuchają oświadczeń przedstawicieli klubów poselskich.

W uroczystej chwili, gdy Marszałek Kowalski obwieszcza, że Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej została jednomyślnie uchwalona, zrywa się burza oklasków. Padają podejmowane przez zgromadzonych okrzyki:

„Niech żyje Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej!", „Niech żyje jej twórca Prezydent Bierut!", „Niech żyje Sejm Ustawodawczy!", „Niech żyje sojusz robotniczo-chłopski!".

Długo trwa manifestacja radości i dumy z uchwalenia Konstytucji, manifestacja mieszkańców Warszawy, którzy wyrażają uczucia całego narodu.

Przemówienie Towarzysza Bolesława Bieruta

(Dokończenie ze str. 1).

Winniśmy pilnie i wnikliwie poznawać wiedzę o prawach rozwoju społecznego, o życiu minionych pokoleń. Chodzi o to, aby poznać prostą prawdę o tym, jak ciąży na życiu społecznym i wypacza je podział społeczeństwa na klasy: na panów i niewolników, na szlachtę i chłopów, na kapitalistów i robotników, słowem na wyzyskiwaczy i wyzyskiwanych, na uciemiężonych i ich tyranów. Zadaniem naszego pokolenia jest znieść raz na zawsze podział ludzi na klasy, a droga do tego jest tylko jedna: rozwijać coraz wyżej gospodarkę uspołecznioną i budować socjalizm.

Winniśmy rozwijać przodownictwo w pracy, podnosząc wciąż swe kwalifikacje, aby w ten sposób przyczyniać się do rozkwitu gospodarczego Polski.

Spiżowym, niezniszczalnym fundamentem socjalizmu jest nasz plan 6-letni, plan uprzemysłowienia i przebudowy gospodarczej. Jest to plan, który postawi gospodarkę narodową na poziomie współczesnych wymagań, zabezpieczy moc obronną kraju, stworzy podstawy dla coraz szybszego i pełniejszego zaspokojenia materialnych i kulturalnych potrzeb społeczeństwa.

Ażeby więc pomóc w budowaniu socjalizmu stawajmy jak najliczniej w pierwszych szeregach Frontu Narodowego w walce o pokój, w walce o plan 6-letni.

Wyzyskiwacze czynili wszystko od tysięcy lat, aby spętać okowami przesądów myśl i światopogląd ludu pracującego. Utrzymanie w ciemnocie mas pracujących było zawsze metodą ochrony ustroju wyzysku i panowania wyzyskiwaczy.

Wielkim i najwznioślejszym zadaniem naszego pokolenia jest walka o to, aby nauka i wiedza miały jak najbardziej wolny i wszechstronny dostęp do umysłów wszystkich ludzi, aby prawda zatryumfowała nad oszustwem, aby myśl ludzka rozwijała się twórczo bez wszelkich przeszkód, aby wyzwalając lud pracujący z wyzysku dopomagać mu również do wyzwolenia z odwiecznej niewoli przesądów i niewiedzy. W oparciu więc o prawa zawarte w naszej Konstytucji stańmy się bojownikami prawdy i wiedzy, kultury i postępu ogólnoludzkiego. W ten sposób przyspieszymy zwycięstwo socjalizmu.

Ustrój kapitalistyczny nie jest już w stanie opanować rozkładu i kryzysu, który go toczy i podcina od wewnątrz. Ale wyzyskiwacze imperialistyczni — mimo to — chcą narzucić światu siłą zbrojną swe panowanie. Od dwóch lat przeszło usiłują oni bezskutecznie zniszczyć naród koreański, stosując najbardziej zbrodnicze środki masowego ludobójstwa. Ale zbrodnicze plany imperialistyczne obrócą się w niwecz, jeśli przeciwstawią się im zwarcie wszyscy ludzie, którzy pragną pokoju, a takich ludzi jest olbrzymia większość na świecie.

Zadaniem naszego pokolenia jest bronić pokoju przed knowaniami podpalaczy świata, rozwijać współpracę i wzmacniać przyjaźń między narodami uwolnionymi z pęt kapitalizmu. Broniąc pokoju, bronimy niepodległości własnego kraju i wypełniamy nasz obowiązek wobec całej ludzkości.

Młodzi Przyjaciele!

Oto cztery najważniejsze sprawy, najważniejsze zadania, które stoją przed nami, przed całym naszym dzisiejszym pokoleniem — walka o wiedzę, o najwydajniejszą pracę, o prawdę, o pokój. Jest to zarazem walka o wzrost sił naszego państwa, walka o jedność narodu i jego rozkwit, walka o niepodległość i dobrobyt kraju.

Jak przygotować się, jak uzbroić się do tej walki?

Najlepszym i niezawodnym orężem w tej walce jest piastowanie w sercach i umysłach najpiękniejszych uczuć patriotyzmu i ofiarności, wielkiego pragnienia poznawania prawdy, kształcenia umysłu, oddania i poświęcenia sprawie ludu pracującego, wierności narodowi i Ojczyźnie, których wzór dawali nam wielcy patrioci i bojownicy: Tadeusz Kościuszko, Adam Mickiewicz, Jarosław Dąbrowski, Ludwik Waryński, Feliks Dzierżyński, Marceli Nowotko, Karol Świerczewski i wielu, wielu innych, przodujących narodowi bohaterów. Naszym zadaniem jest wychowywać i hartować według tych najlepszych wzorów samych siebie i najliczniejsze szeregi całej młodzieży polskiej. Uczmy ją i przekonywujmy, aby wyplenia resztki zła i brzydoty w naszym życiu, ponure przeżytki starego ustroju burżuazyjnego, jego moralnego upadku, jego zdziczenia.

Młodzi Przyjaciele!

Przodownicy pracy i nauki to ci, którzy najmocniej kochają swój kraj, to ci, których nasza Konstytucja zaleca otoczyć powszechnym szacunkiem narodu. Czyż może być piękniejsze, bardziej zaszczytne uznanie niż to, które najwyższe prawa narodu przyznają przodownikom pracy.

Polska Ludowa złamała przywileje dla bogatych i szeroko rozwarła dla młodzieży bramę do nauki, do pracy, do awansu społecznego. Uchwalona dziś Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest wcieleniem dążeń szeregu pokoleń, jest zabezpieczeniem rzeczy najdroższej sercu każdego Polaka: Ojczyzny wolnej i niepodległej, kwitnącej i sprawiedliwej.

Młodzi uczestnicy zlotu!

Jesteście tymi, którzy wyróżnili się ofiarnością, poświęceniem, oddaniem dla swego kraju. Jesteście przodownikami pracy i nauki! Wasze zobowiązania potrafiliście przeistaczać w czyn twórczy i za to składam Wam w imieniu państwa gorące podziękowania i uznanie.

Nie wątpię, że Waszymi gorącymi uczuciami potraficie zapalić serca milionowych rzesz młodzieży polskiej, która wraz z Wami i całym narodem będzie twórcą i realizatorem dalszych zdobyczy w budownictwie socjalistycznym, w pracy nad dalszym wzmacnianiem sił i potęgi naszej umiłowanej Ojczyzny. Na nas, na naszym pokoleniu i na Was, na podrastającym pokoleniu Polski Ludowej ciąży odpowiedzialność za dalsze wcielanie w życie tych wielkich idei, które zawarte są w naszej Konstytucji.

Ślubujmy więc dziś wszyscy na wierność Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, Rzeczypospolitej walczącej w trudzie codziennym o zwycięstwo sprawy pokoju między narodami, o świętą sprawę rozkwitu naszego narodu i wszystkich wolnych narodów, o szczęście wszystkich ludzi pracy, wszystkich ludzi dobrej woli.

Nasza dzielna młodzież, ofiarna i bezgranicznie oddana swej Ojczyźnie ludowej — niech żyje!

Solidarność i braterstwo zwycięskiego obozu pokoju i socjalizmu — niech żyje!

Nasza ukochana Ojczyzna — Polska Rzeczpospolita Ludowa — niech żyje!

Z obrad Sejmu Ustawodawczego z dnia 21 bm.

Ostatni na posiedzeniu Sejmu Ustawodawczego RP w dniu 21 bm. w dyskusji nad projektem Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej zabrał głos **poseł Lange (PZPR)**, który w imieniu wszystkich klubów poselskich zgłasza poprawkę do projektu Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

W myśl art. 24 ust. 1 projektu Konstytucji Rada Państwa — mówi pos. Lange — składać ma się z przewodniczącego, 2-ch zastępców przewodniczącego, sekretarza i 11 członków. Mając na uwadze znaczenie i rozległość a zarazem różnorodność funkcji, jakie Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej przekazuje do właściwości Rady Państwa, należy dojść do przekonania, że liczba zastępców przewodniczącego Rady Państwa powinna być zwiększona z 2 do 4 przy pozostawieniu ogólnego składu Rady Państwa w liczbie 15 osób. Mówca podkreśla, że Prezydent RP, Przewodniczący Komisji Konstytucyjnej uważa proponowaną zmianę Rady Państwa za słuszną i celową.

Pos. Lange wnosi więc o przyjęcie następującej poprawki:

W art. 24 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Sejm wybiera ze swego grona na pierwszym posiedzeniu Radę Państwa w składzie: Przewodniczący Rady Państwa, 4-ch zastępców przewodniczącego, sekretarz Rady Państwa, 9-ciu członków".

Przewodnictwo obrad obejmuje Marszałek Kowalski. Izba przystępuje do 2-go punktu porządku dziennego, a mianowicie do sprawozdania Komisji Prawniczej i Regulaminowej o projekcie Ustawy Konstytucyjnej — przepisy wprowadzające Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — złożonym ze wspólnej inicjatywy ustawodawczej Rady Państwa i Rządu. Głos zabiera sprawozdawca wicemarszałek **Wacław Barcikowski.**

Mówca oświadcza, że w związku z przedstawieniem Sejmowi Projektu Konstytucji Rzeczypospolitej Ludowej i wygaśnięciem kadencji Sejmu Ustawodawczego w dniu 4 sierpnia br. zachodzi potrzeba uregulowania szeregu kwestii prawnych, mających jednocześnie doniosłe polityczne i praktyczne znaczenie. Mając to na uwadze Rada Państwa i Rząd z inicjatywy wspólnej wniosły pod obrady Sejmu projekt Ustawy Konstytucyjnej — przepisy wprowadzające Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Pierwsza z tych spraw jest sprawą dnia wejścia w życie Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Art. 1 przepisów wprowadzających proponuje przyjęcie jako daty wejścia w życie Konstytucji — dnia Święta Manifestu Lipcowego tj. 22 lipca 1952 r. W ten sposób dzień 8 rocznicy ogłoszenia wiekopomnego Manifestu PKWN, który stał się podstawą przemian ustrojowych, politycznych i gospodarczych Odrodzonej Polski zyskuje nową, historyczną treść, jako dzień uchwalenia i wejścia w życie ustawy zasadniczej, będącej odbiciem wspaniałych osiągnięć narodu polskiego, a zarazem fundamentem prawnym dalszej jego walki o umocnienie Państwa Ludowego, o przyśpieszenie rozwoju politycznego, gospodarczego i kulturalnego. O dalszy wzrost sił naszej Ojczyzny i urzeczywistnienie wielkich idei socjalizmu. Z dniem 22 lipca 1952 r. państwo nasze, jako państwo ludu pracującego otrzymałoby nazwę: Polska Rzeczpospolita Ludowa".

W związku z zamierzonym przyjęciem przez Radę Państwa — mówi dalej wicemarszałek Barcikowski — szeregu funkcji Prezydenta RP — zachodzi konieczność ustalenia, od jakiego czasu funkcje te przechodzą na Radę Państwa. Kompetencje Prezydenta RP nie wyczerpują się jednak funkcjami, które zgodnie z art. 25 projektu Konstytucji obejmuje Rada Państwa. Istnieje jeszcze kilkanaście osobnych ustaw, przewidujących kompetencje Prezydenta RP, z istoty swej przeważnie administracyjne, które nie są przewidziane w projekcie Konstytucji. Projekt przepisów wprowadzających Konstytucję proponuje przekazać te uprawnienia Radzie Ministrów, jako naczelnemu organowi administracji państwowej z wyjątkiem uprawnień dotyczących mianowania sędziów.

Nadto powstaje pytanie, od jakiej daty ustają funkcje Prezydenta RP i przechodzą na naczelne organy władzy państwowej. Referowany projekt proponuje ustalenie tej daty na dzień wyborów Rady Państwa. Prezydent RP w dalszym ciągu sprawuje więc urząd w granicach dotychczasowych uprawnień aż do wyboru Rady Państwa przez nowowybrany Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Również i obecna Rada Państwa w myśl projektu przepisów wprowadzających zachowuje dotychczasowe uprawnienie do wyboru nowej Rady Państwa. Ponieważ szybkie tempo naszego życia gospodarczego nie pozwala na zahamowanie pracy ustawodawczej w czasie, jaki nas dzieli od rozpoczęcia działalności przez nowy Sejm, projekt przepisów wprowadzających proponuje upoważnić Rząd do wydawania dekretów z mocą ustawy w okresie od zakończenia kadencji Sejmu Ustawodawczego do rozpoczęcia pierwszej sesji Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Projekt przepisów wprowadzających proponuje również utrzymanie w mocy do czasu wejścia w życie nowego prawa o ustroju sądów — przepisów dotychczasowych z tym, że sądy z chwilą wejścia w życie Konstytucji wydają wyroki w imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Projekt przepisów wprowadzających proponuje też utrzymanie w mocy dotychczasowej Najwyższej Izby Kontroli do czasu wejścia w życie nowej ustawy o kontroli państwowej. Wreszcie, aby nie stwarzać dowolności w zakresie rządzenia bez przedstawicielstwa narodowego, dowolności w ustalaniu kadencji Rady Państwa w dotychczasowym składzie, ustawa określa ścisłe terminy zarówno w przedmiocie wydania zarządzenia o przeprowadzeniu wyborów, jak też i samego terminu wyborów do Sejmu.

Proponuje się, aby Rada Państwa w ciągu tygodnia po upływie kadencji Sejmu Ustawodawczego zarządziła wybory, wyznaczając ich datę na dzień wolny od pracy, przypadający w ciągu trzech miesięcy po upływie tej kadencji tj. z prekluzyjnym terminem do dnia 4 listopada br. Czas okresu trzech miesięcy jest niezbędny z uwagi na przypadający okres intensywnych prac, związanych z akcją żniwno-omłotową, ze względu na duży ruch ludności wywołany przebywaniem na wczasach bądź na kuracji oraz z uwagi na wielką rolę kampanii wyborczej w kierunku aktywizacji szerokich mas, podnoszenia stopnia ich świadomości przez pełne poznanie Wielkiej Karty Zwycięstw narodu polskiego, Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i przepisów ordynacji wyborczej.

Wicemarszałek Barcikowski wnosi o uchwalenie projektu Ustawy Konstytucyjnej: przepisy wprowadzające Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Marszałek Kowalski powiadomił Izbę, że głosowanie nad projektem Ustawy Konstytucyjnej referowanym przez wicemarszałka Barcikowskiego odbędzie się w dniu jutrzejszym, po czym odroczył posiedzenie Sejmu Ustawodawczego do dnia 22 lipca br. do godz. 8 rano.

„GAZETA POMORSKA"

Organ Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Redaguje Kolegium

Nakład RSW „Prasa"

REDAKCJA Bydgoszcz, ul. Dworcowa 13. Telefony: Redaktor naczelny 47-95. Sekretarz redakcji: 47-60. Działy: sportowy miejski, terenowy i depeszowy 47-89. Dział rolny 47-96. Działy: gospodarczy, partyjny, kulturalno-oświatowy 47-60. Działy: korespondentów, listów czytelników i interwencji oraz porad prawnych: ul. Dworcowa 12, tel. 48-99 i 41-90. Sekretariat Redakcji 47-99.

Redakcja nocna 47-89.

Redaktor techniczny i korektornia 38-73.

Administracja: ul. Dworcowa 13, tel. 48-96 i 48-56.

Prenumerata i Kolportaż: PPK „Ruch" Oddz. Bydgoszcz ul. Armii Czerwonej 6, Centrala: 27-90. Prenumerata zbiorowa: 19-51. Sprzedaż komisowa: 19-51. Prenumerata pocztowa i indywidualna: 19-50. Reklamacje: Centrala 27-90 wewn. 007.

Wpłaty na prenumeratę pocztową przyjmują wszystkie Urzędy Pocztowo-Telekomunikacyjne oraz kasa PPK „Ruch" w Bydgoszczy przy ul. Armii Czerwonej 6. Prenumerata miesięczna: 4,50 zł. Prenumerata zbiorowa: 2,25 zł. Przy zgłoszeniu prenumeraty należy podać dokładny adres.

Biuro Ogłoszeń: Dworcowa 16, tel. 48-08.

E-3-11179

Tłoczono czcionkami Drukarni: RSW „Prasa" — Bydgoszcz

form. 75/115,5, rodzaj druk mat. klasa VII gramatura 50 g.

KONSTYTUCJA

Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

uchwalona przez Sejm Ustawodawczy RP w dniu 22 lipca 1952 roku

Polska Rzeczpospolita Ludowa jest republiką du pracującego.

Polska Rzeczpospolita Ludowa nawiązuje do jszczytniejszych postępowych tradycji Naro- Polskiego i urzeczywistnia idee wyzwoleń- e polskich mas pracujących.

Polski lud pracujący pod przewodem boha- rskiej klasy robotniczej, opierając się na soju- u robotniczo - chłopskim, walczył dziesiątki t o wyzwolenie z niewoli narodowej, narzu- nej przez pruskich, austriackich i rosyjskich borców-kolonizatorów, tak samo jak walczył zniesienie wyzysku polskich kapitalistów i ob- arników.

W okresie okupacji Naród Polski toczył nie- tępliwą, bohaterską walkę z krwawym najaz- m hitlerowskim. Historyczne zwycięstwo iązku Socjalistycznych Republik Radzieckich d faszyzmem wyzwoliło ziemie polskie, umo- wiło polskiemu ludowi pracującemu zdobycie adzy i stworzyło warunki narodowego odro- enia Polski w nowych, sprawiedliwych grani- ch. Na wieczne czasy powróciły do Polski emie Odzyskane.

Wcielając w życie wiekopomne wskazania Ma- festu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Naro- wego z dnia 22 lipca 1944 r. i rozwijając jego sady programowe, władza ludowa — dzięki iarnym i twórczym wysiłkom polskiego ludu acującego, w walce z zaciekłym oporem roz- tków starego ustroju kapitalistyczno-obszar- czego — dokonała wielkich przeobrażeń ołecznych. W wyniku rewolucyjnych walk przemian obalona została władza kapitalistów obszarników, utrwaliło się państwo demokra- i ludowej, kształtuje się i umacnia nowy ustrój ołeczny, odpowiadający interesom i dążeniom jszerszych mas ludowych.

Zasady prawne tego ustroju ustanawia Kon- ytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Podstawę obecnej władzy ludowej w Polsce anowi sojusz klasy robotniczej z chłopstwem acującym. W sojuszu tym rola kierownicza leży do klasy robotniczej jako przodującej asy społeczeństwa, opierającej się na rewolu- jnym dorobku polskiego i międzynarodowe- ruchu robotniczego, na historycznych do- iadczeniach zwycięskiego budownictwa so- alistycznego w Związku Socjalistycznych Re- blik Radzieckich, pierwszym państwie robot- ków i chłopów.

Wypełniając wolę Narodu Polskiego i zgodnie swym powołaniem — Sejm Ustawodawczy eczypospolitej Polskiej uchwala uroczyście niejszą Konstytucję jako ustawę zasadniczą, órą Naród Polski i wszystkie organy władzy lskiego ludu pracującego kierować się winny celu:

umacniania państwa ludowego jako podsta- owej siły, zapewniającej najpełniejszy roz- it Narodu Polskiego, jego niepodległość i su- erenność,

przyśpieszania rozwoju politycznego, gospo- rczego i kulturalnego Ojczyzny oraz wzrostu sił,

pogłębiania uczuć patriotycznych, jedności zwartości Narodu Polskiego w walce o dalsze lepszenie stosunków społecznych, o całkowi- zniesienie wyzysku człowieka przez człowie- , o urzeczywistnienie wielkich idei socjalizmu,

zacieśniania przyjaźni i współpracy między rodami, opartych na sojuszu i braterstwie, óre łączą dziś Naród Polski z miłującymi po- j narodami świata w dążeniu do wspólnego lu: uniemożliwienia agresji i utrwalenia poko- światowego.

Rozdział 1.

Ustrój polityczny.

Art. 1.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa jest pań- wem demokracji ludowej.

2. W Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej władza należy do ludu pracującego miast i wsi.

Art. 2.

1. Lud pracujący sprawuje władzę państwową przez swych przedstawicieli, wybieranych do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i do rad narodowych w wyborach powszechnych, równych, bezpośrednich, w głosowaniu tajnym.

2. Przedstawiciele ludu w Sejmie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i w radach narodowych są odpowiedzialni przed swymi wyborcami i mogą być przez nich odwoływani.

Art. 3

Polska Rzeczpospolita Ludowa:

1) stoi na straży zdobyczy polskiego ludu pracującego miast i wsi, strzeże jego władzę i wolność przed siłami wrogimi ludowi,

2) zapewnia rozwój i nieustanny wzrost sił wytwórczych kraju przez jego uprzemysłowienie, przez likwidację zacofania gospodarczego, technicznego i kulturalnego,

3) organizuje gospodarkę planową, opierając się na przedsiębiorstwach stanowiących własność społeczną,

4) ogranicza, wypiera i likwiduje klasy społeczne, żyjące z wyzysku robotników i chłopów,

5) zabezpiecza stały wzrost dobrobytu, zdrowotności i poziomu kulturalnego mas ludowych,

6) zapewnia wszechstronny rozwój kultury narodowej.

Art. 4.

1. Prawa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej są wyrazem interesów i woli ludu pracującego.

2. Ścisłe przestrzeganie praw Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest podstawowym obowiązkiem każdego organu państwa i każdego obywatela.

3. Wszystkie organy władzy i administracji państwowej działają na podstawie przepisów prawa.

Art. 5.

Wszystkie organy władzy i administracji państwowej opierają się w swej działalności na świadomym, czynnym współdziałaniu najszerszych mas ludowych i obowiązane są:

1) zdawać narodowi sprawę ze swej działalności,

2) uważnie rozpatrywać i uwzględniać słuszne wnioski, zażalenia i życzenia obywateli w myśl obowiązujących ustaw,

3) wyjaśniać masom pracującym zasadnicze cele i wytyczne polityki władzy ludowej w poszczególnych dziedzinach działalności państwowej, gospodarczej i kulturalnej.

Art. 6.

Siły zbrojne Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej stoją na straży suwerenności i niepodległości Narodu Polskiego, jego bezpieczeństwa i pokoju.

Rozdział 2.

Ustrój społeczno-gospodarczy.

Art. 7.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa, opierając się na uspołecznionych środkach produkcji, wymiany, komunikacji i kredytu, rozwija życie gospodarcze i kulturalne kraju na podstawie narodowego planu gospodarczego, w szczególności przez rozbudowę państwowego przemysłu socjalistycznego, rozstrzygającego czynnika w przekształcaniu stosunków społeczno-gospodarczych.

2. Państwo posiada monopol handlu zagranicznego.

3. Zasadniczym celem planowej polityki gospodarczej Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest stały rozwój sił wytwórczych kraju, nieustanne podnoszenie poziomu życiowego mas pracujących, umacnianie siły, obronności i niezależności Ojczyzny.

Art. 8.

Mienie ogólnonarodowe: złoża mineralne, wody, lasy państwowe, kopalnie, drogi, transport kolejowy, wodny i powietrzny, środki łączności, banki, państwowe zakłady przemysłowe, państwowe gospodarstwa rolne i państwowe ośrodki maszynowe, państwowe przedsiębiorstwa handlowe, przedsiębiorstwa i urządzenia komunalne — podlega szczególnej trosce i opiece państwa oraz wszystkich obywateli.

Art. 9.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa planowo wzmacnia spójnię gospodarczą między miastem i wsią na podstawie braterskiej współpracy robotników i chłopów.

2. W tym celu Polska Rzeczpospolita Ludowa zapewnia nieustanny wzrost produkcji przemysłu państwowego, służącej wszechstronnemu zaspokajaniu potrzeb wytwórczych i konsumcyjnych ludności wiejskiej, jednocześnie planowo wpływając na stały wzrost towarowej produkcji rolniczej, która zaopatruje przemysł w surowce, a ludność miejską w żywność.

Art. 10.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa otacza opieką indywidualne gospodarstwa rolne pracujących chłopów i udziela im pomocy — w celu ochrony przed wyzyskiem kapitalistycznym, zwiększenia produkcji, podwyższenia poziomu rolniczo - technicznego oraz podniesienia ich dobrobytu.

2. Polska Rzeczpospolita Ludowa udziela szczególnego poparcia i wszechstronnej pomocy powstającym na zasadzie dobrowolności rolniczym spółdzielniom produkcyjnym — jako formom gospodarki zespołowej. Dzięki zastosowaniu metod najbardziej wydajnej współnej uprawy i mechanizacji pracy gospodarka zespołowa umożliwia pracującym chłopom osiągnięcie przełomu w produkcji i jest środkiem do całkowitego usunięcia wyzysku na wsi oraz do szybkiego i znacznego podniesienia jej dobrobytu i kultury.

3. Głównymi formami poparcia i pomocy państwa dla rolniczych spółdzielni produkcyjnych są: państwowe ośrodki maszynowe, dające możność stosowania nowoczesnej techniki, oraz tanie kredyty państwowe.

Art. 11.

Polska Rzeczpospolita Ludowa popiera rozwój różnych form ruchu spółdzielczego w mieście i na wsi oraz udziela mu wszechstronnej pomocy w wypełnianiu jego zadań, a własności spółdzielczej, jako własności społecznej, zapewnia szczególną opiekę i ochronę.

Art. 12.

Polska Rzeczpospolita Ludowa uznaje i ochrania na podstawie obowiązujących ustaw indywidualną własność i prawo dziedziczenia ziemi, budynków i innych środków produkcji należących do chłopów, rzemieślników i chałupników.

Art. 13.

Polska Rzeczpospolita Ludowa poręcza całkowitą ochronę oraz prawo dziedziczenia własności osobistej obywateli.

Art. 14.

1. Praca jest prawem, obowiązkiem i sprawą honoru każdego obywatela. Pracą swoją, przestrzeganiem dyscypliny pracy, współzawodnictwem pracy i doskonaleniem jej metod lud pracujący miast i wsi wzmacnia siłę i potęgę Ojczyzny, podnosi dobrobyt narodu i przyśpiesza całkowite urzeczywistnienie ustroju socjalistycznego.

2. Przodownicy pracy otoczeni są powszechnym szacunkiem narodu.

3. Polska Rzeczpospolita Ludowa coraz pełniej wprowadza w życie zasadę: „od każdego według jego zdolności, każdemu według jego pracy".

Rozdział 3.

Naczelne organy władzy państwowej.

Art. 15.

1. Najwyższym organem władzy państwowej jest Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

2. Sejm jako najwyższy wyraziciel woli ludu pracującego miast i wsi urzeczywistnia suwerenne prawa narodu.

3. Sejm uchwala ustawy oraz sprawuje kontrolę nad działalnością innych organów władzy i administracji państwowej.

Art. 16.

1. Posłów na Sejm wybierają obywatele według okręgów wyborczych w stosunku: jeden poseł na 60.000 mieszkańców.

2. Ważność wyboru posła stwierdza Sejm.

3. Poseł nie może być pociągnięty do odpowiedzialności karno-sądowej ani aresztowany bez zgody Sejmu, a w okresie kiedy Sejm nie obraduje — bez zgody Rady Państwa.

Art. 17.

1. Sejm obraduje na sesjach. Sesje Sejmu zwołuje Rada Państwa co najmniej dwa razy do roku. Rada Państwa obowiązana jest zwołać sesję również na pisemny wniosek jednej trzeciej ogólnej liczby posłów.

2. Pierwsza sesja nowoobranego Sejmu powinna być zwołana w ciągu miesiąca od dnia wyborów.

Art. 18.

1. Sejm wybiera ze swego grona Marszałka, wicemarszałków i komisje.

2. Marszałek lub w jego zastępstwie wicemarszałek kieruje obradami i czuwa nad tokiem prac Sejmu.

3. Obrady Sejmu są jawne. Sejm może uchwalić tajność obrad, jeżeli wymaga tego dobro państwa.

4. Porządek prac Sejmu, rodzaj i liczbę komisji określa regulamin uchwalony przez Sejm.

Art. 19.

1. Sejm uchwala narodowe plany gospodarcze na okresy kilkuletnie.

2. Sejm uchwala corocznie budżet państwa.

Art. 20.

1. Inicjatywa ustawodawcza przysługuje Radzie Państwa, Rządowi i posłom.

2. Ustawy uchwalone przez Sejm podpisują Przewodniczący Rady Państwa i jej Sekretarz. Ogłoszenie ustawy w Dzienniku Ustaw zarządza Przewodniczący Rady Państwa.

Art. 21.

Sejm może powołać komisję dla zbadania określonej sprawy. Uprawnienia i tryb działania komisji ustala Sejm.

Art. 22.

Prezes Rady Ministrów lub poszczególni ministrowie obowiązani są do udzielenia w ciągu siedmiu dni odpowiedzi na interpelację posła.

Art. 23.

1. Sejm jest wybierany na okres lat czterech.

2. Wybory do Sejmu zarządza Rada Państwa nie później niż na miesiąc przed upływem kadencji Sejmu, wyznaczając datę wyborów na dzień wolny od pracy, przypadający w ciągu dwóch miesięcy po upływie kadencji Sejmu.

KONSTYTUCJA
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowe
uchwalona przez Sejm Ustawodawczy RP w dniu 22 lipca 1952 roku

Art. 24.

1. Sejm wybiera ze swego grona na pierwszym posiedzeniu Radę Państwa w składzie:

Przewodniczący Rady Państwa,
czterech zastępców Przewodniczącego,
Sekretarz Rady Państwa,
dziewięciu członków.

2. Marszałek Sejmu i wicemarszałkowie mogą być wybrani do Rady Państwa jako zastępcy Przewodniczącego lub członkowie.

3. Po upływie kadencji Sejmu Rada Państwa działa aż do wyboru Rady Państwa przez nowoobrany Sejm.

Art. 25.

1. Rada Państwa:

1) zarządza wybory do Sejmu,

2) zwołuje sesje Sejmu,

3) ustala powszechnie obowiązującą wykładnię ustaw,

4) wydaje dekrety z mocą ustawy,

5) mianuje i odwołuje pełnomocnych przedstawicieli Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w innych państwach,

6) przyjmuje listy uwierzytelniające i odwołujące akredytowanych przy Radzie Państwa przedstawicieli dyplomatycznych innych państw,

7) ratyfikuje i wypowiada umowy międzynarodowe,

8) obsadza stanowiska cywilne i wojskowe, przewidziane ustawami,

9) nadaje ordery, odznaczenia i tytuły honorowe,

10) stosuje prawo łaski,

11) wykonuje inne funkcje, przewidziane dla Rady Państwa w Konstytucji lub przekazane jej przez ustawy.

2. Rada Państwa podlega w całej swojej działalności Sejmowi.

3. Rada Państwa działa na zasadzie kolegialności.

4. Radę Państwa reprezentuje Przewodniczący lub jego zastępca.

Art. 26.

1. W okresach między sesjami Sejmu Rada Państwa wydaje dekrety z mocą ustawy. Rada Państwa przedstawia dekrety Sejmowi na najbliższej sesji do zatwierdzenia.

2. Dekrety wydane przez Radę Państwa podpisują Przewodniczący Rady Państwa i jej Sekretarz. Ogłoszenie dekretu w Dzienniku Ustaw zarządza Przewodniczący Rady Państwa.

Art. 27.

Rada Państwa sprawuje zwierzchni nadzór nad radami narodowymi. Szczegółowe uprawnienia Rady Państwa w tej dziedzinie określa ustawa.

Art. 28.

1. Postanowienie o stanie wojny może być powzięte jedynie w razie dokonania zbrojnego napadu na Polską Rzeczpospolitę Ludową albo gdy z umów międzynarodowych wynika konieczność wspólnej obrony przeciwko agresji. Postanowienie takie uchwala Sejm, a gdy Sejm nie obraduje — Rada Państwa.

2. Rada Państwa może wprowadzić stan wojenny na części lub na całym terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, jeżeli wymaga tego wzgląd na obronność lub bezpieczeństwo państwa. Z tych samych powodów Rada Państwa może ogłosić częściową lub powszechną mobilizację.

Rozdział 4.

Naczelne organy administracji państwowej.

Art. 29.

1. Sejm powołuje i odwołuje Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — Radę Ministrów lub poszczególnych jej członków.

2. W okresach między sesjami Sejmu Rada Państwa na wniosek Prezesa Rady Ministrów powołuje i odwołuje członków Rady Ministrów. Rada Państwa przedstawia swoją uchwałę Sejmowi na najbliższej sesji do zatwierdzenia.

Art. 30.

1. Rada Ministrów jest naczelnym wykonawczym i zarządzającym organem władzy państwowej.

2. Rada Ministrów odpowiada i zdaje sprawę ze swojej działalności przed Sejmem, a gdy Sejm nie obraduje — przed Radą Państwa.

Art. 31.

W skład Rady Ministrów wchodzą:

Prezes Rady Ministrów jako jej przewodniczący,
wiceprezesi Rady Ministrów,
ministrowie,
przewodniczący określonych w ustawie komisji i komitetów sprawujących funkcje naczelnych organów administracji państwowej.

Art. 32.

Rada Ministrów:

1) koordynuje działalność ministerstw i innych podległych sobie organów oraz nadaje kierunek ich pracy,

2) uchwala corocznie i przedstawia Sejmowi projekt budżetu państwa, uchwala i przedstawia Sejmowi projekt narodowego planu gospodarczego na okres kilkuletni,

3) uchwala roczne narodowe plany gospodarcze,

4) zapewnia wykonanie ustaw,

5) czuwa nad wykonaniem narodowego planu gospodarczego i budżetu państwa,

6) przedstawia Sejmowi corocznie sprawozdanie z wykonania budżetu państwa,

7) zapewnia ochronę porządku publicznego, interesów państwa i praw obywateli,

8) na podstawie ustaw i w celu ich wykonania wydaje rozporządzenia, podejmuje uchwały oraz czuwa nad ich wykonaniem,

9) sprawuje ogólne kierownictwo w dziedzinie stosunków z innymi państwami,

10) sprawuje ogólne kierownictwo w dziedzinie obronności kraju i organizacji sił zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz określa corocznie kontyngent obywateli powoływanych do czynnej służby wojskowej,

11) kieruje pracą prezydiów rad narodowych.

Art. 33.

1. Ministrowie kierują określonymi działami administracji państwowej. Zakres działania ministrów określają ustawy.

2. Ministrowie wydają na podstawie ustaw i w celu ich wykonania rozporządzenia i zarządzenia.

3. Rada Ministrów może uchylić rozporządzenie lub zarządzenie wydane przez ministra.

Rozdział 5.

Terenowe organy władzy państwowej.

Art. 34.

1. Organami władzy państwowej w gminach, miastach, dzielnicach większych miast, powiatach i województwach są rady narodowe.

2. Rady narodowe wybierane są przez ludność na okres lat trzech.

Art. 35.

Rady narodowe wyrażają wolę ludu pracującego oraz rozwijają jego inicjatywę twórczą i aktywność w celu pomnażania sił, dobrobytu i kultury narodu.

Art. 36.

Rady narodowe umacniają więź władzy państwowej z ludem pracującym miast i wsi, przyciągając coraz szersze rzesze ludzi pracy do udziału w rządzeniu państwem.

Art. 37.

Rady narodowe kierują w swoim zakresie działalnością gospodarczą, społeczną i kulturalną, wiążąc potrzeby terenu z zadaniami ogólnopaństwowymi.

Art. 38.

Rady narodowe troszczą się stale o codzienne potrzeby i interesy ludności, zwalczają wszelkie przejawy samowoli i biurokratycznego stosunku do obywatela, sprawują i rozwijają kontrolę społeczną działalności urzędów, przedsiębiorstw, zakładów i instytucji.

Art. 39.

Rady narodowe dbają o utrzymanie porządku publicznego i czuwają nad przestrzeganiem praworządności ludowej, ochraniają własność społeczną, zabezpieczają prawa obywateli, współdziałają w umacnianiu obronności i bezpieczeństwa państwa.

Art. 40.

Rady narodowe wykorzystują wszelkie zasoby i możliwości terenu dla jego wszechstronnego rozwoju gospodarczego i kulturalnego, dla coraz lepszego zaspokajania potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia i usług oraz dla rozbudowy instytucji i urządzeń komunalnych, oświatowych, kulturalnych, sanitarnych i sportowych.

Art. 41.

Rady narodowe uchwalają terenowe plany gospodarcze oraz budżety terenowe.

Art. 42.

1. Rady narodowe obradują na sesjach.

2. Organami wykonawczymi i zarządzającymi rad narodowych są wybierane przez nie prezydia.

3. Prezydium rady narodowej podlega radzie narodowej, która je wybrała, oraz prezydium rady narodowej wyższego stopnia.

Art. 43.

Rady narodowe powołują komisje dla poszczególnych dziedzin swojej działalności. Komisje rad narodowych utrzymują stałą i ścisłą więź z ludnością, mobilizują ją do współdziałania w realizacji zadań rady, wykonują z ramienia rady kontrolę społeczną oraz występują z inicjatywą wobec rady i jej organów.

Art. 44.

1. Rada narodowa uchyla uchwałę rady niższego stopnia lub jej prezydium, jeżeli uchwała jest sprzeczna z prawem lub niezgodna z zasadniczą linią polityki państwa.

2. Prezydium rady narodowej może zawiesić wykonanie uchwały rady narodowej niższego stopnia i przedstawić sprawę do rozstrzygnięcia na najbliższym posiedzeniu swojej rady narodowej.

Art. 45.

Szczegółowy skład oraz zakres i tryb działalności rad narodowych i ich organów określa ustawa.

Rozdział 6.

Sąd i prokuratura.

Art. 46.

1. Wymiar sprawiedliwości w Polskiej R czypospolitej Ludowej sprawują: Sąd Naj szy, sądy wojewódzkie, sądy powiatowe i s szczególne.

2. Ustrój, właściwość oraz postępowanie dów określają ustawy.

Art. 47.

Sądy wydają wyroki w imieniu Polskiej R czypospolitej Ludowej.

Art. 48.

Sądy stoją na straży ustroju Polskiej Rzec pospolitej Ludowej, ochraniają zdobycze skiego ludu pracującego, strzegą praworz ności ludowej, własności społecznej i praw o wateli, karzą przestępców.

Art. 49.

Rozpoznawanie i rozstrzyganie spraw w dach odbywa się z udziałem ławników lu wych, z wyjątkiem przypadków określon w ustawie.

Art. 50.

1. Sędziowie i ławnicy ludowi są wybier

2. Tryb wyboru oraz kadencję sędziów i ł ników sądów wojewódzkich i powiatow określa ustawa.

3. Tryb powoływania sędziów sądów sz gólnych określa ustawa.

Art. 51

1. Sąd Najwyższy jest naczelnym orga sądowym i sprawuje nadzór nad działalno wszystkich innych sądów w zakresie orzeka

2. Tryb wykonywania nadzoru przez Najwyższy określa ustawa.

3. Sąd Najwyższy wybiera Rada Państwa okres lat pięciu.

Art. 52.

Sędziowie są niezawiśli i podlegają t ustawom.

Art. 53.

1. Rozpoznawanie spraw przed wszystk sądami Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej bywa się jawnie. Ustawa może określić wyj od tej zasady.

2. Oskarżonemu poręcza się prawo obrony. Oskarżony może mieć obrońcę z wy ru lub z urzędu.

Art. 54.

1. Prokurator Generalny Polskiej Rze pospolitej Ludowej strzeże praworządności dowej, czuwa nad ochroną własności społ nej, zabezpiecza poszanowanie praw obywa

2. Prokurator Generalny czuwa w szcze ności nad ściganiem przestępstw godząc w ustrój, bezpieczeństwo i niezawisłość P skiej Rzeczypospolitej Ludowej.

3. Zakres i tryb działania Prokuratora neralnego określa ustawa.

Art. 55.

1. Prokuratora Generalnego Polskiej R czypospolitej Ludowej powołuje i odwołuje da Państwa.

2. Tryb powoływania i odwoływania p kuratorów podległych Prokuratorowi Gene nemu, jak również zasady organizacji i postę wania organów prokuratury określa ustawa.

3. Prokurator Generalny zdaje sprawę dzie Państwa z działalności prokuratury.

KONSTYTUCJA
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
uchwalona przez Sejm Ustawodawczy RP w dniu 22 lipca 1952 roku

Art. 56.

Organy prokuratury podlegają Prokuratorowi Generalnemu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i w sprawowaniu swych funkcji są niezależne od organów terenowych.

Rozdział 7.

Podstawowe prawa i obowiązki obywateli.

Art. 57.

Polska Rzeczpospolita Ludowa, utrwalając i pomnażając zdobycze ludu pracującego, umacnia i rozszerza prawa i wolności obywateli.

Art. 58.

1. Obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mają prawo do pracy, to znaczy prawo do zatrudnienia za wynagrodzeniem według ilości i jakości pracy.

2. Prawo do pracy zapewniają: społeczna własność podstawowych środków produkcji, rozwój na wsi ustroju społeczno-spółdzielczego, wolnego od wyzysku, planowy wzrost sił wytwórczych, usunięcie źródeł kryzysów ekonomicznych, likwidacja bezrobocia.

Art. 59.

1. Obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Luwej mają prawo do wypoczynku.

2. Prawo do wypoczynku zapewniają robotnikom i pracownikom umysłowym: ustawowe skrócenie czasu pracy przez urzeczywistnienie ośmiogodzinnego dnia pracy oraz krótszego czasu pracy w przypadkach przewidzianych ustawami, ustawowo określone dni wolne od pracy, coroczne płatne urlopy.

3. Organizacja wczasów, rozwój turystyki, uzdrowisk, urządzeń sportowych, domów kultury, klubów, świetlic, parków i innych urządzeń wypoczynkowych stwarzają możliwości zdrowego i kulturalnego wypoczynku dla coraz szerszych rzesz ludu pracującego miast i wsi.

Art. 60.

1. Obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mają prawo do ochrony zdrowia oraz do pomocy w razie choroby lub niezdolności do pracy.

2. Coraz szerszemu urzeczywistnianiu tego prawa służą:

1) rozwój ubezpieczenia społecznego robotników i pracowników umysłowych na wypadek choroby, starości i niezdolności do pracy oraz rozbudowa różnych form pomocy społecznej,

2) rozwój organizowanej przez państwo ochrony zdrowia ludności, rozbudowa urządzeń sanitarnych i podnoszenie stanu zdrowotnego miast i wsi, stałe polepszanie warunków bezpieczeństwa, ochrony i higieny pracy, szeroka akcja zapobiegania chorobom i ich zwalczania, coraz szersze udostępnianie bezpłatnej pomocy lekarskiej, rozbudowa szpitali, sanatoriów, ambulatoriów, wiejskich ośrodków zdrowia, opieka nad inwalidami.

Art. 61.

1. Obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mają prawo do nauki.

2. Prawo do nauki zapewniają w coraz szerszym zakresie:

1) powszechne, bezpłatne i obowiązkowe szkoły podstawowe,

2) stała rozbudowa szkolnictwa średniego ogólnokształcącego i zawodowego oraz szkolnictwa wyższego,

3) pomoc państwa w podnoszeniu kwalifikacji obywateli zatrudnionych w zakładach przemysłowych i innych ośrodkach pracy w mieście i na wsi,

4) system stypendiów państwowych, rozbudowa burs, internatów i domów akademickich oraz innych form pomocy materialnej dla dzieci robotników, pracujących chłopów i inteligencji.

Art. 62.

1. Obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mają prawo do korzystania ze zdobyczy kultury i do twórczego udziału w rozwoju kultury narodowej.

2. Prawo to zapewniają coraz szerzej: rozwój i udostępnienie ludowi pracującemu miast i wsi bibliotek, książek, prasy, radia, kin, teatrów, muzeów i wystaw, domów kultury, klubów, świetlic, wszechstronne popieranie i pobudzanie twórczości kulturalnej mas ludowych i rozwoju talentów twórczych.

Art. 63.

Polska Rzeczpospolita Ludowa dba o wszechstronny rozwój nauki, opartej na dorobku przodującej myśli ludzkiej i postępowej myśli polskiej — nauki w służbie narodu.

Art. 64.

Polska Rzeczpospolita Ludowa troszczy się o rozwój literatury i sztuki, wyrażających potrzeby i dążenia narodu, odpowiadających najlepszym postępowym tradycjom twórczości polskiej.

Art. 65.

Polska Rzeczpospolita Ludowa szczególną opieką otacza inteligencję twórczą — pracowników nauki, oświaty, literatury i sztuki oraz pionierów postępu technicznego, racjonalizatorów i wynalazców.

Art. 66.

1. Kobieta w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej ma równe z mężczyzną prawa we wszystkich dziedzinach życia państwowego, politycznego, gospodarczego, społecznego i kulturalnego.

2. Gwarancję równouprawnienia kobiety stanowią:

1) równe z mężczyzną prawo do pracy i wynagrodzenia według zasady „równa płaca za równą pracę", prawo do wypoczynku, do ubezpieczenia społecznego, do nauki, do godności i odznaczeń, do zajmowania stanowisk publicznych,

2) opieka nad matką i dzieckiem, ochrona kobiety ciężarnej, płatny urlop w okresie przed porodem i po porodzie, rozbudowa sieci zakładów położniczych, żłobków i przedszkoli, rozwój sieci zakładów usługowych i żywienia zbiorowego.

Art. 67.

1. Małżeństwo i rodzina znajdują się pod opieką i ochroną Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Rodziny o licznym potomstwie państwo otacza szczególną troską.

2. Urodzenie poza małżeństwem nie uszczupla praw dziecka.

Art. 68.

Polska Rzeczpospolita Ludowa otacza szczególnie troskliwą opieką wychowanie młodzieży i zapewnia jej najszersze możliwości rozwoju.

Art. 69.

1. Obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej niezależnie od narodowości, rasy i wyznania mają równe prawa we wszystkich dziedzinach życia państwowego, politycznego, gospodarczego, społecznego i kulturalnego. Naruszenie tej zasady przez jakiekolwiek bezpośrednie lub pośrednie uprzywilejowanie albo ograniczenie w prawach ze względu na narodowość, rasę czy wyznanie podlega karze.

2. Szerzenie nienawiści lub pogardy, wywoływanie waśni albo poniżanie człowieka ze względu na różnice narodowości, rasy czy wyznania, jest zakazane.

Art. 70.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa zapewnia obywatelom wolność sumienia i wyznania. Kościół i inne związki wyznaniowe mogą swobodnie wypełniać swoje funkcje religijne. Nie wolno zmuszać obywateli do niebrania udziału w czynnościach lub obrzędach religijnych. Nie wolno też nikogo zmuszać do udziału w czynnościach lub obrzędach religijnych.

2. Kościół jest oddzielony od państwa. Zasady stosunku państwa do kościoła oraz sytuację prawną i majątkową związków wyznaniowych określają ustawy.

3. Nadużywanie wolności sumienia i wyznania dla celów godzących w interesy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest karane.

Art. 71.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa zapewnia obywatelom wolność słowa, druku, zgromadzeń i wieców, pochodów i manifestacji.

2. Urzeczywistnieniu tej wolności służy oddanie do użytku ludu pracującego i jego organizacji drukarni, zasobów papieru, gmachów publicznych i sal, środków łączności, radia oraz innych niezbędnych środków materialnych.

Art. 72.

1. W celu rozwoju aktywności politycznej, społecznej, gospodarczej i kulturalnej ludu pracującego miast i wsi Polska Rzeczpospolita Ludowa zapewnia obywatelom prawo zrzeszania się.

2. Organizacje polityczne, związki zawodowe, zrzeszenia pracujących chłopów, zrzeszenia spółdzielcze, organizacje młodzieżowe, kobiece, sportowe i obronne, stowarzyszenia kulturalne, techniczne i naukowe, jak również inne organizacje społeczne ludu pracującego — skupiają obywateli dla czynnego udziału w życiu politycznym, społecznym, gospodarczym i kulturalnym.

3. Tworzenie zrzeszeń i udział w zrzeszeniach, których cel lub działalność godzą w ustrój polityczny i społeczny albo w porządek prawny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, jest zakazane.

Art. 73.

1. Obywatele mają prawo zwracania się do wszystkich organów państwa ze skargami i zażaleniami.

2. Skargi i zażalenia obywateli powinny być rozpatrywane i załatwiane szybko i sprawiedliwie. Winni przewlekania albo przejawiający bezduszny i biurokratyczny stosunek do skarg i zażaleń obywateli pociągani będą do odpowiedzialności.

Art. 74.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa zapewnia obywatelom nietykalność osobistą. Pozbawienie obywatela wolności może nastąpić tylko w przypadkach, określonych ustawą. Zatrzymany powinien być zwolniony, jeżeli w ciągu 48 godzin od chwili zatrzymania nie doręczono mu postanowienia sądu lub prokuratora o aresztowaniu.

2. Ustawa ochrania nienaruszalność mieszkań i tajemnicę korespondencji. Przeprowadzenie rewizji domowej dopuszczalne jest jedynie w przypadkach, określonych ustawą.

3. Przepadek mienia może nastąpić jedynie w przypadkach przewidzianych ustawą, na podstawie prawomocnego orzeczenia.

Art. 75.

Polska Rzeczpospolita Ludowa udziela azylu obywatelom państw obcych, prześladowanym za obronę interesów mas pracujących, walkę o postęp społeczny, działalność w obronie pokoju, walkę narodowo-wyzwoleńczą lub działalność naukową.

Art. 76.

Obywatel Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest obowiązany przestrzegać przepisów Konstytucji i ustaw oraz socjalistycznej dyscypliny pracy, szanować zasady współżycia społecznego, wypełniać sumiennie obowiązki wobec państwa.

Art. 77.

1. Każdy obywatel Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej obowiązany jest strzec własności społecznej i umacniać ją jako niewzruszoną podstawę rozwoju państwa, źródło bogactwa i siły Ojczyzny.

2. Osoby, które dopuszczają się sabotażu, dywersji, szkodnictwa lub innych zamachów na własność społeczną, karane są z całą surowością prawa.

Art. 78.

1. Obrona Ojczyzny jest najświętszym obowiązkiem każdego obywatela.

2. Służba wojskowa jest zaszczytnym obowiązkiem patriotycznym obywateli Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 79.

1. Czujność wobec wrogów narodu oraz pilne strzeżenie tajemnicy państwowej jest obowiązkiem każdego obywatela Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

2. Zdrada Ojczyzny: szpiegostwo, osłabianie sił zbrojnych, przejście na stronę wroga — karana jest z całą surowością prawa jako najcięższa zbrodnia.

Rozdział 8.

Zasady prawa wyborczego.

Art. 80.

Wybory do Sejmu oraz do rad narodowych są powszechne, równe, bezpośrednie i odbywają się w głosowaniu tajnym.

Art. 81.

Prawo wybierania ma każdy obywatel, który ukończył lat 18, bez względu na płeć, przynależność narodową i rasową, wyznanie, wykształcenie, czas zamieszkiwania, pochodzenie społeczne, zawód i stan majątkowy.

Art. 82.

Każdy obywatel może być wybrany do rady narodowej po ukończeniu lat 18, do Sejmu zaś — po ukończeniu lat 21.

Art. 83.

Kobiety mają wszystkie prawa wyborcze na równi z mężczyznami.

Art. 84.

Wojskowi mają wszystkie prawa wyborcze na równi z osobami cywilnymi.

Art. 85.

Prawa wyborcze nie przysługują osobom chorym umysłowo oraz osobom, które orzeczeniem sądowym zostały pozbawione praw publicznych.

Art. 86.

Kandydatów na posłów i członków rad narodowych zgłaszają organizacje polityczne i społeczne, zrzeszające obywateli w miastach i wsiach.

Art. 87.

Poseł i członek rady narodowej powinni zdawać sprawę wyborcom ze swojej pracy i z działalności organu, do którego zostali wybrani.

Art. 88.

Sposób zgłaszania kandydatur i przeprowadzania wyborów oraz tryb odwoływania posłów i członków rad narodowych określa ustawa.

Rozdział 9.

Godło, barwy i stolica Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 89.

1. Godłem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest wizerunek orła białego w czerwonym polu.

2. Barwami Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej są kolory biały i czerwony.

3. Szczegóły określa ustawa.

Art. 90.

Stolicą Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest miasto bohaterskich tradycji Narodu Polskiego — Warszawa.

Rozdział 10.

Zmiana Konstytucji.

Art. 91.

Zmiana Konstytucji może nastąpić tylko w drodze ustawy, uchwalonej przez Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej większością co najmniej dwu trzecich głosów w obecności co namniej połowy ogólnej liczby posłów.

III dzień Zlotu Młodych Przodowników — Budowniczych Polski Ludowej

Potężna manifestacja patriotycznych uczuć młodzieży polskiej w walce o pokój i realizację zadań Planu 6-letniego

Duma nowej Warszawy — bohaterskiej Stolicy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — pierwszy fragment socjalistycznego śródmieścia — Plac MDM, noszący imię Konstytucji, uchwalonej 22 lipca 1952 r., był w tym dniu widownią wspaniałej manifestacji z górą 200-tysięcznej rzeszy uczestników Zlotu, którzy przedefilowali przed swym Ukochanym Prezydentem i przedstawicielami najwyższych władz partyjnych i państwowych.

Zaledwie ucichła owacja, którą publiczność zgromadzona na Placu Konstytucji przyjęła wysłuchane z głośników przemówienie Prezydenta Bolesława Bieruta — nad MDM przelatują tysiące gołębi wypuszczonych przez młodzież na Placu Zwycięstwa podczas ślubowania. Powietrze przecina kanonada honorowych salw armatnich.

Przybywa Prezydent Bolesław Bierut i witany hymnem narodowym zajmuje miejsce na trybunie honorowej, na której widnieje godło Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — Orzeł Biały. Prezydentowi towarzyszą członkowie Biura Politycznego KC PZPR, Marszałek Sejmu Kowalski, członkowie Rady Państwa, członkowie Rządu z premierem Cyrankiewiczem na czele, przedstawiciele Prezydium Zarządu Gł. ZMP, przedstawiciele Wojska Polskiego, przedstawiciele stronnictw politycznych i organizacji społecznych, przodownicy pracy i reprezentanci społeczeństwa Stolicy.

Na trybunach honorowych obecni są członkowie korpusu dyplomatycznego. Obecni są również członkowie przybyłej na Zlot delegacji ŚFMD i przedstawiciele młodzieży z 28 krajów oraz znakomity poeta turecki, laureat Nagrody Stalinowskiej za utrwalenie pokoju między narodami — Nazim Hikmet i grupa zagranicznych architektów bawiących w Polsce.

O godz. 11.15 rozpoczyna się defilada czołowego oddziału młodzieży polskiej — Młodych Budowniczych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, parada młodości, tężyzny, radości. Wchodzące na Plac Konstytucji kolumny młodzieży mają przed oczyma — umieszczone na jednym z nowych gmachów po przeciwległej stronie placu — olbrzymie portrety Józefa Stalina i Bolesława Bieruta.

W ciągu 4-godzinnego przemarszu raz po raz z defilujących szeregów padają okrzyki wyrażające gorące uczucia miłości i przywiązania do Prezydenta Bieruta, do Ukochanego Wychowawcy i Nauczyciela młodzieży, do czołowej siły narodu — Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, do Rządu Ludowego. Z wielką miłością manifestuje młodzież na cześć światowego obozu pokoju, na cześć nierozerwalnej więzi postępowej młodzieży całego świata, na cześć Chorążego światowego obozu pokoju — Wielkiego Stalina.

Każdą kolumnę wojewódzką dumnie defilujących zwycięzców Czynu Zlotowego otwierały sztandary ZMP, pod którymi młodzież zorganizowana i niezorganizowana stanęła do szlachetnej rywalizacji we współzawodnictwie zlotowym.

Młodzież niosła niezliczone portrety Prezydenta Bieruta, Józefa Stalina, przywódców krajów obozu demokracji i postępu, wielkich polskich patriotów, uczonych, pisarzy, kompozytorów.

Defilująca młodzież demonstrowała swą pogardę wobec dywersantów, chuliganów, bumelantów. „Tępimy biurokratów, szkodników, pijaków" — głosiły napisy.

Pomysłowe kukły - karykatury, dowcipne scenki satyryczne wyśmiewały i piętnowały imperialistów, amerykańskich sługusów, piętnowały imperialistycznych bandytów, stosujących na Korei wojnę bakteriologiczną. Okrzyki „Hańba"! towarzyszyły przemarszowi postaci symbolizujących środki wojny bakteriologicznej. „Podziwiamy bohaterskie narody walczącej Korei i Vietnamu" — głosiły hasła licznych transparentów, za razem podchwytywane przez tłumy publiczności.

W dniu 20 lipca br. na Stadionie Wojska Polskiego został uroczyście otwarty Zlot Młodych Przodowników — Budowniczych Polski Ludowej.
NA ZDJĘCIU: Maszerują sportowcy CWKS.

Czoło pochodu — to sztandary, biało-czerwony, czerwony i sztandar Zarządu Głównego ZMP. Tuż za olbrzymimi portretami Bolesława Bieruta i Józefa Stalina, niesionymi przez młodych przodowników — radośnie kroczą tysiące najmłodszych uczestników Zlotu — dzieci.

Nad trasą przemarszu, nad Placem Konstytucji, ukazują się samoloty. To parada lotnictwa, którą otwiera potężny bombowiec z 4 myśliwcami. Wzorowo utrzymując szyk, suną trójkami nowoczesne bombowce i samoloty szturmowe. Z placu, od młodzieży i publiczności, biją ku przestworzom serdeczne okrzyki na cześć Ludowego Lotnictwa Wojskowego, na cześć dzielnych podniebnych orłów. Nagle nad głowami ukazują się jeden po drugim klucze myśliwców, lecących z szybkością większą od szybkości dźwięku. Charakterystyczny szum dobiega dopiero po chwili. Nisko nad placem przelatują wśród huraganów oklasków samoloty odrzutowe najnowszego typu, wspaniałe srebrne pociski o charakterystycznej budowie skrzydeł.

Po przemarszu potężnego, barwnego pochodu młodzieży rozpoczyna się kilkutysięczny pochód sportowców. Wspaniale reprezentuje się grupa czołowa niosąc flagi wszystkich zrzeszeń sportowych.

Barwna manifestacja młodzieży dobiega końca. Zamyka ją grupa gospodarzy Zlotu — młodzieży Warszawy — miasta pokoju i pracy. Jak biały kwiat wykwita wśród czerwonych kostiumów i chorągwi — wielka makieta Pałacu Kultury i Nauki.

Kroczą młodzi przodownicy z MDM, FSO, Metrobudowy.

Na plac wtacza się wśród głośnych braw i śmiechu — cyrk satyryczny — dzieło studentów Akademii Sztuk Plastycznych.

Całość pochodu zamyka grupa ze szturmówkami, niosąca wielki portret Tego, którego praca i walka umożliwiła młodzieży swobodne życie, naukę i pracę w Polsce Ludowej — portret Prezydenta Bieruta.

Młodzież Pomorza defiluje

(Od specjalnego wysłannika „Gazety Pomorskiej")

Już trzy godziny trwa pochód Zlotowy, gdy od strony ulicy Marszałkowskiej okrzyki zgrupowanej w szpalerach młodzieży warszawskiej, donoszą o zbliżaniu się przeszło 6-tysięcznej kolumny młodzieży Pomorza.

Bydgoszcz!, Bydgoszcz! — rozlega się skandowanie.

Na czele kolumny kierownictwo Zarządu Wojewódzkiego ZMP. Tuż za nimi grupa delegatów niesie emblemat z herbem Pomorza, dalej czerwienią się las szturmówek.

Grupa młodzieży toruńskiej niesie wielkie litery, które układają się w słowa: — **PARTIA SUMIENIEM, HONOREM, ROZUMEM NARODU.**

W chwili, gdy najlepsi młodzi toruńczycy mijają trybunę, zrywają się okrzyki: — Niech żyje Partia! Niech żyje Towarzysz Bierut!

Kroczy w pochodzie Jerzy Slejcher przodujący uczeń Technikum Mechanicznego w Toruniu, Henryk Wiśniewski kolejarz manewrowy stacji Toruń — Gł., Sławomir Rogowski — jeden z najzdolniejszych w kraju młodych polonistów, brat utalentowanego poety Wiesława, który również uczestniczy w Zlocie.

Poznajemy z daleka grupę młodzieży z PZBM-u.

Znany przodownik pracy, wiceprzewodniczący rady zakładowej Ignacy Becalik wznosi wysoko wiązankę kwiatów i klaszcze w ręce.

— Popatrz — mówi do idącego obok młodego brygadzisty Zdzisława Podsiadło — Towarzysz Bierut uśmiecha się do nas.

A Zdzisław Podsiadło idzie z całą swoją brygadą, która wsławiła się przedterminowym wykonaniem maszyny nowego typu dla uczczenia Zlotu.

W jednej z licznych grup młodzieży pomorskiej kroczy Antoni Żurawski — kpr. podchorąży Oficerskiej Szkoły Samochodowej, znany przodownik nauki i wyszkolenia bojowego.

Idą ramię w ramię młodzi robotnicy, żołnierze, chłopi, uczniowie i studenci.

Wśród delegatów powiatu włocławskiego widzimy Stanisława Kaniewskiego z Śmiłowic.

Kaniewski nie jest zetempowcem. Ale kiedy wraz z dwustutysięczną rzeszą delegatów powtarzał on słowa uroczystego ślubowania młodzieży, powziął nieodwołalną decyzję: Natychmiast po powrocie do Śmiłowic wstąpi do organizacji ZMP, pomoże usprawnić pracę słabego dotychczas koła. Zwierzał się kolegom z tego postanowienia w czasie radosnego przemarszu po ulicach Stolicy.

Zetempówka Maria Witwicka gromady Kłupka w pow. Włocławek poznała na Zlocie delegatów z Włocławskiej „Celulozy". Spotka się z nimi również po powrocie do domu — zamierza pracować w „Celulozie".

— W pierwszy dzień Zlotu stwierdziła Marysia — czułam się trochę nieswojo. Tyle nieznajomych twarzy. Ale już na drugi dzień byliśmy wszyscy tak bliscy, jak byśmy się znali od bardzo dawna. Przyjaźń zawarta na Zlocie przetrwa na zawsze.

Wśród młodych bydgoskich kolejarzy wyróżnia się zwycięska brygada Kotlęgi z wagonowni ZNTK.

Tadeusz Król z Toruńskiej Fabryki Kotłów, który w Czynie Zlotowym osiągnął 368 proc. normy, niesie sztandar przechodni za zwycięstwo załogi we współzawodnictwie międzyzakładowym. Do zwycięstwa tego w poważnych stopniu przyczyniła się młodzież.

Pałucki zespół artystyczny w barwnych strojach ludowych przechodzi przed trybunami tanecznym krokiem.

Szczególne zainteresowanie wzbudza grupa młodzieży wiejskiej ilustrująca „wieś wczoraj a dziś".

A więc młodzi z kosami, cepami i grabiami w ręku ciągną na wózku wypasionego obszarnika. — To dawna wieś zacofania i wyzysku.

I zaraz potem grupa radosnej roześmianej młodzieży niesie kwiaty i otwarte książki z wypisanymi artykułami Konstytucji, które gwarantują rozwój nowej, kulturalnej wsi.

Na honorowej trybunie przodowników odznaczonych krzyżami zasługi znajduje się 18 przodowników województwa bydgoskiego.

Jest między nimi znana brygadzistka PZWANN w Toruniu Teresa Łukaszewska, jest Jankowska ze spółdzielni produkcyjnej Dąbrówka Słupska, Janina Galant ze Zjednoczonych Zakładów Rowerowych w Bydgoszczy...

Barwna kolumna młodzieży województwa bydgoskiego mija trybuny. Wznoszą się nad nią w górze portrety Juliana Marchlewskiego, Klemensa Janickiego, Mikołaja Kopernika — młodzież Pomorza jest głęboko przywiązana do tradycji narodowych swej ziemi, która wydała wielkich patriotów, uczonych, bojowników o sprawę ludu.

Młodzież Pomorza wierna tym tradycjom dotrzyma słów Zlotowego Ślubowania — będzie strzegła wielkich zdobyczy zawartych w Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Jan Grzędzielski

Naród polski z dumą i radością

wita uchwalenie Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Od wczesnych godzin rannych w radosny dzień Święta Narodowego ciągnęły ulicami Szczecina niezliczone tłumy ludności na olbrzymi Plac Jasnych Błoni.

Uroczysta cisza zaległa Plac, gdy z głośników rozległy się słowa Prezydenta Bieruta. Razem z ludnością Stolicy, społeczeństwo Szczecina manifestowało swą radość z powodu uchwalenia Konstytucji.

Słowa ślubowania ojczyźnie wraz z 200 tys. delegatów na Zlot w Warszawie, powtarzały zebrane na Jasnych Błoniach tysiączne rzesze mieszkańców Szczecina.

KRAKÓW

Rozśpiewana młodzież krakowska, robotnicy i delegacje chłopów przeszli 22 bm. ulicami miasta w manifestacyjnym pochodzie, udając się na tonący w powodzi flag i sztandarów stadion „Gwardia". W skupieniu słuchali zgromadzeni na stadionie transmitowanego przez radio przemówienia Prezydenta Bolesława Bieruta. Po przemówieniu Prezydenta długo trwały owacje na jego cześć. Licznie zebrana młodzież powtarzała następnie słowa ślubowania, składanego w Stolicy przez tysięczne rzesze Młodych Przodowników — Budowniczych Polski Ludowej.

ŁÓDŹ

Wielki entuzjazm panował wśród uczestników manifestacji słuchających przy głośnikach na Placu Zwycięstwa w Łodzi, przemówienia Prezydenta Bolesława Bieruta. Długo niemilknące owacje i brawa towarzyszyły poszczególnym fragmentom przemówienia Prezydenta. Raz po raz rozlegały się głośne, skandowane okrzyki: „Sta—lin, Bie—rut, po—kój!" „Niech żyje Konstytucja!"

KATOWICE

Rano w dniu Święta Odrodzenia młodzież katowicka zebrana na wielkim stadionie „Stali", z wielkim entuzjazmem przyjęła przemówienie Nauczyciela i Przyjaciela młodego pokolenia Polski składając wraz z 200 tys. młodych przodowników w Warszawie uroczyste ślubowanie.

POZNAŃ

Ulicami Poznania w dniu Święta Wyzwolenia przeszedł manifestacyjny pochód na Plac im. Janka Krasickiego niosąc białoczerwone i czerwone flagi oraz transparenty z napisami wskazującymi osiągnięcia młodzieży w walce o realizację Planu 6-letniego.

W Poznaniu, Gdańsku i innych miejscowościach, wszędzie gdzie słuchano transmisji przemówienia Prezydenta, manifestowano gorące uczucia miłości i przywiązania do Pierwszego Obywatela Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Wszędzie w całym kraju w dniu radosnego Święta Odrodzenia w godzinach popołudniowych i wieczornych odbyły się liczne zabawy ludowe oraz imprezy artystyczne i sportowe.

Odprawa II sekretarzy P. O. P. korespondentów i kolporterów

Komitet Miejski Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej i Redakcja „Gazety Pomorskiej" w Bydgoszczy zawiadamia, że DZIŚ, tj. DNIA 23 bm. o GODZ. 16 w POMORSKIM DOMU SZTUKI, AL. 1 Maja 20, odbędzie się odprawa II sekr. podst. org. part., dyrektorów, kierowników zakładów, korespondentów „Gazety Pomorskiej", „Trybuny Ludu", „Trybuny Wolności" i kolporterów prasowych.

Po odprawie nastąpi część artystyczna.

Młodzież polska ślubuje Ojczyźnie

W dniu Święta Odrodzenia, w historycznym dniu uchwalenia Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, 200 tys. uczestników Zlotu Młodych Przodowników — Budowniczych Polski Ludowej zebranych w bohaterskiej Warszawie złożyło w imieniu młodzieży polskiej uroczyste ślubowanie swej Ludowej Ojczyźnie.

Plac Zwycięstwa, gdzie grupuje się młodzież, wygląda jak olbrzymi, barwny bukiet kwiecia. W promieniach słońca migocą niesione proporce, flagi, transparenty i portrety. Mienią się tęczą kolorów barwne regionalne stroje, jaśnieją radością młode, ogorzałe twarze.

O godzinie 10 dźwięki orkiestr i pieśni przerywa potężny okrzyk: „Bierut niech żyje". Orkiestra gra hymn narodowy. Przybywa Prezydent Bolesław Bierut.

Obok Prezydenta na trybunie zajmują miejsca członkowie Biura Politycznego KC PZPR, Marszałek Sejmu Ustawodawczego W. Kowalski, członkowie Rady Państwa, członkowie Rządu z premierem J. Cyrankiewiczem na czele, przedstawiciele Prezydium Zarządu Głównego ZMP, przedstawiciele Wojska Polskiego, przedstawiciele władz naczelnych stronnictw politycznych, przedstawiciele prezydiów klubów poselskich. Obecni są również kierownicy delegacji zagranicznych.

Tysiące roziskrzonych oczu, płonących entuzjazmem twarzy zwróconych jest na Prezydenta przemawiającego do zebranych.

Po przemówieniu Prezydenta rozlegają się dźwięki granego na trąbkach hejnału.

Na mównicy staje przewodniczący Zarządu Głównego Związku Młodzieży Polskiej — Władysław Matwin i podnosi rękę do ślubowania. Las rąk wyrasta nad głowami manifestantów. Młodzież polska ślubuje Ojczyźnie.

Z przepełniającą serca dumą powtarzają uroczyście najlepsi polscy chłopcy i dziewczęta słowa ślubowania. Po tej najwznioślejszej w życiu młodego pokolenia Polski chwili zrywa się bojowy hymn „Naprzód młodzieży świata".

Po przysiędze ustawiając się w zwarty pochód, manifestanci kierują się na Plac MDM.

Ze sportu

Stelmaszyk wygrał w biegu głównym V „Wpławu przez Bydgoszcz"

BYDGOSZCZ. Wczoraj odbył się na Brdzie V wyścig pływacki organizowany przez Redakcję „Gazety Pomorskiej" — pn. „Wpław przez Bydgoszcz". W tegorocznym wyścigu startowało 250 zawodników z całego Pomorza.

W punktacji drużynowej pierwsze miejsce zajął bydgoski Kolejarz, który zdobył puchar przechodni „Gazety".

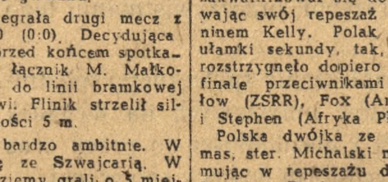
W poszczególnych kunkurencjach zwyciężyli: chłopcy — Kaźmierczak Unia Włocławek, dziewczęta — Cedro Stal Poznań, juniorzy — Kriese Kol. Bydg., juniorki — Prochówna Kol. Bydg., seniorzy — Stelmaszyk OWKS, seniorki — Lewandowska Spójnia Gr., starsi — Raciniewski Kol. Bydg.

Obszerne sprawozdanie z wyścigu podamy w jednym z najbliższych numerów „Gazety".

Gwardia — Stal 36:13 na żużlu

W rozegranym spotkaniu o mistrzostwo ligi żużlowej Gwardia pokonała Stal 36:13, mając wyraźną przewagę w ośmiu biegach.

Najlepszy czas uzyskał Raniszewski (Gwardia) — 1:33,0.

Jugosławia — ZSRR 3:1

W powtórzonym meczu piłkarskim o wejście do ćwierćfinału, rozegranym w Tampere, Jugosławia wygrała z ZSRR 3:1 (2:1).

Wyniki konkurencji drużynowej:

1) ZSRR — 574,40, 2) Szwajcaria — 567,25, 3) Finlandia — 564,25.

Konkurencja indywidualna (12-bój):

1) Czukarin (ZSRR) — 115,70, 2) Szaginien (ZSRR) 114,95, 3) Stadler (Szwajcaria) — 114,75.

Węgry zdobyły brązowy medal we florecie

We florecie (drużynowo) w konkurencji mężczyzn złoty medal zdobyła Francja, srebrny — Włochy, a brązowy — Węgry.

Polska — Belgia 1:0 w hokeju na trawie

Polska, która bierze udział w turnieju hokeja na trawie w rozgrywkach od 5 miejsca w dół rozegrała w poniedziałek mecz z Belgią. Spotkanie zakończyło się niesłusznym zwycięstwem Belgii 4:3. W normalnym czasie mecz zakończył się wynikiem 2:2, w pierwszej dogrywce 2x5 min. Belgowie i Polacy zdobyli po 1 bramce (w tym przeciwnicy nasi jedną bramkę nieprawidłowo). Decydująca bramka dla Belgów padła dopiero w 7 dogrywce.

Polska utraciła pewne zwycięstwo wskutek błędnego orzeczenia sędziego Colishawa (Ang.), który sędziował nasz poprzedni mecz z Niemcami zach. Sędzia ten uznał bramkę strzeloną przez Belgów po gwizdku.

We wtorek Polska rozegrała drugi mecz z Belgią, zwyciężając 1:0 (0:0). Decydująca bramka padła na 3 min. przed końcem spotkania piłkę dostał prawy łącznik M. Małkowiak, który podbiegłszy do linii bramkowej podał do tyłu J. Flinikowi. Flinik strzelił silnie w dolny róg z odległości 5 m.

Drużyna nasza grała bardzo ambitnie. W środę Polska spotka się ze Szwajcarią. W wypadku zwycięstwa będziemy grali o 5 miejsce ze zwycięzcą meczu Austria — Niemcy zachodnie.

* * *

W meczu o trzecie miejsce w turnieju hokeja na trawie Anglia pokonała Pakistan 2:1 (1:0).

Graj osiąga najlepszy powojenny wynik w Polsce na 5.000 m.

HELSINKI. Do drugiego przedbiegu na 5.000 m., w którym brał udział nasz długodystansowiec Graj wystartowało obok Polaka 14 zawodników. Była to silna stawka, w której najgroźniejszym był Niemiec Schade.

Polak wyszedł ze startu dobrze, jednak po kilkudziesięciu metrach stracił nieco terenu i biegł na 10 pozycji.

Na trzecim okrążeniu Graj jest już na 8 miejscu. W siódmym okrążeniu biegnie w grupie już za Schadem.

Ostatecznie Polak zajął 7 miejsce, uzyskując jednak doskonały, jak na jego możliwości czas najlepszy powojenny wynik w Polsce — 14.30,0. Należy podkreślić, że w historii lekkoatletyki polskiej czas lepszy od wyniku Graja na tym dystansie uzyskał jedynie Kusociński. 10-ciu zawodników w tym przedbiegu przebiegło 5.000 m. poniżej 15 min. Graj pokonał takich rutynowanych przeciwników jak: Szweda Karlsona, Amerykanina — Santee, Turka — Cosgula i Jugosłowianina — Ceraja.

Wspaniały sukces gimnastyków radzieckich w konkurencji drużynowej i indywidualnej

Olimpijski turniej gimnastyczny w konkurencji mężczyzn wykazał w całej pełni wspaniałą klasę zawodników Związku Radzieckiego, którzy zwyciężyli na dwóch frontach W konkurencji drużynowej i indywidualnej. W konkurencji drużynowej ZSRR zajął zdecydowanie pierwsze miejsce przed Szwajcarią, uzyskując nad nią 7,15 pkt. przewagi Finlandia, która zajęła trzecie miejsce jest gorsza od ZSRR o 10,15 pkt. Różnice te dobitnie dowodzą wysokiej klasy reprezentantów ZSRR. W konkurencji tej ZSRR zdobył złoty i srebrny medal, a w pierwszej dziesiątce zawodników znalazło się aż 6 reprezentantów radzieckich.

W konkurencji drużynowej Polska zajęła 13 miejsce.

Wioślarstwo

Dalszy ciąg rozgrywanych repesaży wioślarskich, z których zwycięzcy zakwalifikowali się do finału, przyniósł wyniki następujące:

Czwórki bez sternika

I — 1) Anglia — 6,37,9, 2) ZSRR — 6,38,5, 3) Norwegia.
II — 1) Finlandia — 6,48,5, 2) Włochy — 6,49,2, 3) USA.
III — 1) Polska — 6,43,0, 2) Saara — 6,47,2, 3) Austria — 6,48,5.

Tak więc polska czwórka bez sternika wywalczyła sobie udział w finale, w którym spotka się z Anglią, Finlandią, Francją i Jugosławią.

Kocerka w finale jedynek

We wtorek przed południem rozegrano drugie repesaże, których zwycięzcy, obok zwycięzców półfinałów będą walczyć w finale. Piękny sukces odniósł Teodor Kocerka, który zakwalifikował się do finału jedynek, wygrywając swój repesaż z doskonałym Amerykaninem Kelly. Polak wyprzedził Kelly'ego o ułamki sekundy, tak, że kolejność na mecie rozstrzygnęło dopiero zdjęcie fotograficzne. W finale przeciwnikami Kocerki będą: Tiukałow (ZSRR), Fox (Anglia), Wood (Australia) i Stephen (Afryka Płd.).

Polska dwójka ze sternikiem Lorenc—Thomas, ster. Michalski nie weszła do finału, zajmując w repesażu drugie miejsce o niecałe 3 sek. za Danią.

Piłka nożna losowanie ćwierćfinałów

We wtorek przeprowadzono losowanie ćwierćfinałów turnieju piłkarskiego. Zestawienie par jest następujące:

Austria — Szwecja 23 bm. w Helsinkach.
Brazylia — Niemcy zach. 24 bm. w Helsinkach.
Węgry — Turcja 24 bm. w Kotka.
Dania — Jugosławia 25 bm. w Helsinkach.

Szermierka

Węgry w finale floretu mężczyzn

Gimnastyka kobiet

We wtorek w godzinach rannych rozpoczął się turniej gimnastyczny w konkurencji kobiecej. Drużyna polska znajduje się w pierwszej grupie, mając za przeciwników Węgry i Szwecję. Zespół polski walczy w składzie osłabionym, gdyż Reindlowa zachorowała na zapalenie okostnej i nie startuje w turnieju. Po ćwiczeniach obowiązkowych (równoważnia, poręcze, skok przez konia i ćwiczenia wolne prowadzą Węgry przed Szwecją i Polską. W klasyfikacji indywidualnej na czele znajduje się sześć Węgierek.

Wyniki po czwórboju w ćwiczeniach obowiązkowych:

Drużynowo: 1) Węgry — 223,10, 2) Szwecja — 212,68, 3) Polska — 209,32.

Indywidualnie: 1) Korondi (Węg.) — 37,66, 2) Keleti (Węg.) — 37,29, 3) Tass (Węg.) — 37,22.

Mach, Stawczyk i Budzyński wyeliminowani w międzybiegach na 200 m

W eliminacjach na 200 m odbyło się 18 przedbiegów, z których do międzybiegów kwalifikowało się po dwóch zawodników. Mach, Stawczyk i Budzyński zakwalifikowali się do międzybiegów gdzie jednak odpadli.

Rekord olimpijski w dysku mężczyzn

Wyniki finału:

1) Iness (USA) — 55,03 (rekord olimpijski), 2) Consolini (Wł.) — 53,78, 3) Dillion (USA) — 53,28, 4) Gordien (USA) 52,66, 5) Klics (Węg.) — 51,13, 6) Grigałka (ZSRR) 50,71.